

Z delitvijo Slovenije na dve obla-
sti pa niso samo nezadovoljni samo-
stojni kimavci, ampak tudi očetje te
brezglave upravno mesarije – demo-
kratije. Staroliberalno glasilo „Slov-
Narod“ je začel bruhati zadnje dni
ogonen in žveplo na nesmisel razkosa-
vanja Slovenije, ker bo tirjala ta de-

litev za naše že itak skrajno slabo finančno stanje še danes nepregledne stroške, dvakrat več kot dosedaj drago plačanih uradnikov, je pa tudi končno pri sedanjem obupnem pomanjkanju stanovanj v Mariboru neizpeljiva. Torej celo kolikor toliko trezno misleči demokratije, ki upoštevajo naše bežno denarno stanje in stanovanjsko beraštvo, so se postavili odločno in javno proti udeležitvi dveh oblasti v Sloveniji.

Po ustavi deljena Slovenija — komaj na papirju rojeno centralistično deželo, nima nasprotnikov samo v vrstah opozicije, ampak že uvidevajo njeno življenjsko nesposobnost tudi njeni očetje demokrati.

Deljena Slovenija — up Nemcev.

Delitve slovenskih pokrajin ne pozdravlja nobeden resno ter res državno misleč Slovenec, ampak ta centralistični upravni nestvor je le voda na vsenemški mlin.

Izguba: Koroške, Reke, Baroša, bajskega trikota in Skadra so nas že več kot dovolj izsolale v prepričanju, da smo obdani krog in krog od sovražnikov, ki neprestano prežijo, kako bi nas še bolj pristigli.

Deljena Slovenija je zopet en nov up za naše stare nemške sovraže, da nam kot razkosanim na dve oblasti odtrgajo kraje do Drave. Vsenemskim nakanam o razmahu proti jugu bi edino lahko uspešno kljubovala enotna in avtonomna Slovenija; nikakor pa ne dve slabotni upravni zaplati, ki se še boste ribali med seboj.

Brž kot ne še lahko doživimo, da se bomo sprli s kakim sosedom in da nas bodo v nagrado po pariški ali po londonski navadi pristigli ravno na severni meji, ki je najbolj skeleč trn v peti avstrijskih in rajhovskih Nemcev, ki še nikakor niso opustili svojega prodirnega načrta: Vsaj do Drave!

Kdo edini ima prav?

Naša stranka je edina uvidela takoj v začetku, kaka opasnost bi bila deljena Slovenija in zahtevala avtonomijo Slovencev z Ljubljano kot upravnim središčem.

Kako edino pravo smo zaželi z našim volinim geslom: Za avtonomno Slovenijo! vidimo danes ne samo mi, ampak tudi vodilni samostojni in demokratski glasovi, ki že javno priznavajo, kako prazno volilni manever so bile obljube o blagoslovu dveh upravnih oblasti v Sloveniji.

Pretežna večina slovenskega naroda je že uvidela kaj skraja nesmišl delitve Slovenije, danes se že tudi ogrevajo za avtonomijo medvolitveni, tozadevni kratkovidneži, ki že čutijo, kako se jim bodo za izdajstvo slovenske avtonomije osvetile ljudske mase pri prihodnjih volitvah.

Proračun vrhovne državne uprave.

V „Gospodarju“ smo se že bavili s posameznimi postavkami državnega proračuna. Tokrat se hočemo le dodatno ogledati ogromnih števil proračuna

vrhovne državne uprave.

Stroški za vrhovno državno upravo znašajo 173.799.104 dinarjev ali 498.755.107 kron. Od te svote odpade za vzdrževanje kralja 2.700.000. Izdatki za narodno skupščino znašajo skupno 22.965.000, od te svote odpade na poslanske dnevnice 18.695.000. Obresti in odplačevanja državnih dolgov znaša 163.170.200 dinarjev. Predsedstvo vlade stane letno 3.346.280 dinarjev, državni svet 825.840 dinarjev, glavna kontrola finančnega ministrstva 3.937.737 dinarjev. Kraljevi dvor in pisarna porabita letnih 1.036.650 dinarjev. Samo pisarna kraljevih ordenov (odlikovanj) izkazuje letnih 624 tisoč 112 dinarjev izdatkov. Izvanredni izdatki v obsegu znašajo 187.170.400 dinarjev: tiskanje novih bankovcev 3.500.000, kovanje novcev 15 milijonov, razlika na vrednostnem tečaju za izplačevanje tujih valut 14.327.000, za odplačevanje turške veleposesti v Bosni in Hercegovini 90 milijonov, za neizplačane uradniške penzije, plače itd. 64.315.400.

Izdatki za letno odplačevanje drž. dolgov samo za Srbijo 45.974.050 dinarjev; a redni ter izvanredni izdatki za Srbijo: penzije vzdrževanja, na rodno zaslužna priznanja in obveznosti iz preteklega leta znašajo svoto 32.750.000 dinarjev. Vsi vrhovni izdatki za Srbijo dosežejo svoto 78 milijonov 725.050 dinarjev.

Crnogora izkazuje v računu za letno odplačevanje državnih dolgov 588.000 din., ostali redni in izvanredni stroški znašajo 1.093.400. Glavni izdatki za Crnogoro toraj znašajo skupno 7.181.400 dinarjev. Za Bosno in Hercegovino so preračunani redni in izvanredni izdatki z draginjskimi dokladami na 132.774.008 kron.

Za Dalmacijo znašajo skupni izdatki 34.766.664 kron. Hrvatska in Slavonija dobita za pokojnine in draginjske doklade 117.137.876 kron.

Pokojnine z raznimi dodatki znašajo za Banat, Bačko in Baranjo 46 milijonov 930.000 kron.

Skupni izdatki za celotno Slovenijo so odmerjeni na 46.930.000 kron.

Tak je toraj proračun vrhovne državne uprave v najglavnejših obrisih K posameznim točkam proračuna se še bomo povrnil.

Vprašanje draginje rešeno — samo za ministre.

Od kod draginja? Zakaj so davki vedno večji? Zakaj ni urejen proračun? — Riba smrdi pri glavi! Vsak minister ima čez milijon dohodkov! —

Na eni zadnjih sej zakonodajnega odbora je vstal poslanec zemljoradniške stranke Lazič ter protestiral proti ogromnim državnim izdatkom za vladinove. Ministri so si sami nakazali 45 procentno draginjsko doklado in tako ima danes vsak dnevno: redne plače 1640 K, draginjske doklade 1160 K, poslaniških dnevnice 480 K, kar je skupaj na dan 3280 K, na mesec 98400 K, na leto pa 1.197.200 K.

Vsa je bila narejena iz neotčanih borovih hlebov. Tudi pod je bil iz hlebov in približno za poldrugi čevlji dvignjen nad peščenimi tlemi. Pri vodu je bila nekaka veža, tam je izvirala mahen studenec.

Zanimiv je bil, ta studenec. Umni in previdni graditelj kože je naredil studencu globoko jamo, vanjo je zakopal star ladijski kotel s preluknjanim dnom. Skozi to luknjo je vrela voda v koči. ga napolnjevala do vrha in se čez rob odtekala nazaj v pesek, kjer se je izgubljala.

Pohištva seve nikakega ni bilo v koči. V kotu je ležalo par začrnelih kamenov in preko njih kamenita plošča. To je bilo ognjišče.

Drevje, ki je svojčas stalo na griču, so posekali in bo porabili za stavbo. Dvorišče krog kože do ploča je bilo čisto prazno in tla so bila peščena. Le tam, kjer je studenec posihaval v pesek, je rastle gosto zeleno mahovje, praprot in nekaj grmičja. Zunaj ploča, pa trdo ob njem, je bilo drevje zelo gosto — pregoto za brambo, sta pravila kapitan in graščak, — samo borovje, proti obali pa je stalo poredko hrastovje.

Zato ni čuda, da deluje davčni vijak s vso paro, da rastejo davki, take in vsakovrstne pristojbine od dneva do dneva v strahovite višine in da se narod trese v strahu in obupu pred strašno draginjo. Kaj je mar ministrom, kako drugi ljudje žive, davno so že pozabili, da je v naši državi na sto in sto tisoč ljudi, ki s svojimi krvavo in naporno prisluženimi mesečnimi dohodki niti približno ne dosežejo njih dnevnice plače. Če jih kdo spomni, da je ogromno število takih ljudi v državi, da ti ljudje za svoje težko delo prosijo in zahtevajo vsaj toliko plače, da se lahko skromno preživijo, pa pravijo da je treba stediti, in če še to ne pomaga, se pa lačni, nagi in bosi siromaki razupijejo kot uporniki, nezadovoljneži, nehvaležniki ali pa na kratko kot brezpravna raja.

Za sebe znajo ministri takoj rešiti vprašanje draginje. Cim večja je, tem globlje segajo in zagrabijo v državno blagajno. S tem je draginja za njih rešena in to vse brez parlamenta in brez kontrole. Take samopašnosti in samovoljnosti svet še ni videl drugje, kot v absolutizmu Bizanca in orijenta.

To, kar si ministri na tak način grabijo, še seveda ni vse. Imamo še celo vrsto visokih državnih činiteljev, diplomatov, zastopnikov, konzulov, raznovrstnih šefov misij, in komisij, raztrešenih po celim svetu, ki požirajo enake ali pa še večje svote in vse, kar se odrga državi, ubogemu, izčrpanemu narodu, nalagajo te prepice in prepoine pijavke v tujih bankah, da lahko svoje grabežljive prste kopajo v zdravi, zlati valuti.

O teh stvareh oblastniki ne govorijo radi, velikanske izdatke prikrižajo, svoje masne plače in nakupičeno bogastvo zatajujejo, samo da ne bi sestrnjeni narod spoznal, in da ne bi končno zahteval, da se v tujini nakopičena bogastva raznih veljakov in prvakov zasežejo v krije raznih primanjkljajev, pri katerih je narod popolnoma nedolžen.

Demokratski uradniki proti ubogemu ljudstvu.

Glavar Pirkmaier in pokrajinska uprava ukinili tržišče pri Sv. Barbari v Haložah.

Ubogim Haložanom priraste vsako leto premalo živeža, da bi se mogli s tem preživeti, kar jim priraste na njih njičah. Ne samo revni viničarji, tudi posestniki morajo kupovati zrnje in druga živila ali pa zamenjavati za vino.

Občina Sv. Barbara v Haložah je dobila leta 1877 od namestništva v Gradcu dovoljenje za tržišče. Vsako nedeljo so pripeljali poljanec iz Dravskega polja koruzo, pšenico, rž, ječmen, oves, pšeno, krompir, fižol, čebulo in enake vrste živila na tržišče pri Sv. Barbari. Bratje Hrvatje pa so pripeljali na vozovih mесо: svinjsko, goveje, telečje in ovčje. Sekali so ga za 4 do 6 K pri 1 kg ceneje kot do-

mači mesarji (1 židov). Ljudje, ki niso prijatelji ubovega haloškega ljudstva, so se pritožili na ptujsko okrajno glavarstvo. In glejte! Okrajni glavar Pirkmaier je sporazumno s pokrajinsko upravo ugodil zahtevi bogatih mesarjev in drugih izžemalcev ljudstva, ter je prepovedal tržišče pri Sv. Barbari, oziroma je izdal prepoved, da Hrvati ne smejo sekati mesa. S tem se je okrajno glavarstvo postavilo na stališče, da smejo židovi in verižniki brezsrčno izmoggavati uboge ljudi. Občina je imela od tržišča lepe dohodke, tudi te je okrajno glavarstvo s to prepovedjo odrgnilo. Pritožbe, katero je novi župan barbarske občine vložil na politično oblast, pa še do danes niso rešili.

Barbarčani so nato na lastno roko povabili Hrvate na tržišče k Sv. Barbari. In kaj se je zgodilo? Orožniki so z odlokom okrajnega glavarstva v roki odganjali Hrvate. Kupovali smemo torej samo pri židovu ter njemu sorodnih ljudeh. Tako je glavarstvo uničilo tržišče za Haloze, ki je obstajalo že davno poprej, ko je okrajni glavar trgal hlače po šolskih klopih.

Suša je ubogo haloško ljudstvo itak pritirala na prag — lakote. Sedaj pa še pride politična oblast in nam odganja one, ki so po ceni pripeljali Haložanom živež. Politični uradniki, ki so vse to povzročili, zaslužijo, da pridejo na zatožno klop. V Mariboru in Ptuj obsojajo uboge viničarke, če prinesejo na trg mleko in ga za par kronic dražje prodajajo, kakor rdeča gospoda določijo, a politični uradniki pa smejo s takimi ukrepi nezaznovano povzročiti draginjo za živila ubovega ljudstva. Glavar Pirkmaier pa bo seveda za ta in enake svoje „ljudomile“ čine zahteval zaupnice od naših občin.

Kje je pravica? Ima li zavezana oči?

Dost. uređ.: Našim Haložanom priporočamo, da se obrnejo s posebno vlogo na pokrajinsko upravo in celo zadevo naznanijo našim poslanecem. Občina pa naj zahteva nujno rešitev priziva.

Kako bodo zamašili luknje?

(Dopis našega prijatelja.)

V listih sem čital, da izkazuje državni proračun naše države okoli 1000 (en tisoč) milijonov primanjkljaja. To se pravi: Sedanji demokratsko-radikalno-samostojni ministri so taki gospodarji, da jim ni kmalu para. Če bi mi kmetje in obrtniki na ta način gospodarili v naših gospodarstvih, bi vsakemu v par letih zapel boben in birč bi nas izlicital. Mi pa moramo s svojimi otroci in še sami, četudi smo stari in betežni, se truditi od zore do mraka, v vročini in mrazu si pridlovati svoj kruhek.

Čital sem, da bo znašal primanjkljaj v državnem gospodarstvu okrog 1000 milijonov dinarjev. Torej nima davčni denar, ki ga iz nas s tako silo iztisnejo, pod sedanjo protiljudsko

grob za Toma. Zdravnika je imenoval za našega kuharja, mene je postavil za vratarja, on sam pa je hodil od enega do drugega, nam delal dobro voljo in pomagal, kjer je bilo treba.

Od časa do časa je prišel zdravnik k vratom, da je ušel dimu, ki mu je legal na prsi in ga žgal v oči. — Vsakokrat je imel prijazno besedo za mene

„Tale kapitan Smollett“, je dejal, „je boljši — mnogo boljši — ko jaz. In to nekaj pomeni, ako jaz tako povem!“

Nekoč je prišel in tiho sedel poleg mene. Pa je djal glavo po strani, me pogledal in rekel:

„Ali je tisti Gunn pri zdravi pameti —?“

„Ne vem, gospod zdravnik, sem mu odgovoril. „Skoraj bi rekel, da — ne!“

„Ce bi bilo o tem kaj dvoma, bi jaz dejal, da je!“ je odgovoril zdravnik.

(Dalje prihod.)

plotu in krogla je prižvižgala med drevje. To je bil njihov zadnji strel.

Obležal sem mirno na tleh in poslušal.

Nekaj so razbijali s sekirami na obrežju blizu kože — naš čoln, kakor sem pozneje opazil. Blizu izliva enega od obeh močvirnih potočičev je žarel velik ogenj med drevjem. Med ognjem in med ladjo je neprenehoma potoval uporniški čoln. Kričali so v njem kakor otroci. Pa iz njihovih glasov je govoril rum —

Končno sem zasodil, da je pot li koči varna dovolj.

Precej blizu obrežja sem bil, na peščenem polotoku, in ko sem se dvignil na noge, sem opazil nekoliko dalje zunaj na polotoku med grmičjem samotno, visoko skalo belosive barve. Koj sem si mislil, da bi to utegnili biti čista bela skala, o kateri je govoril Ben Gunn. Da ima pri njej skrit svoj čoln lastnega izdelka. Morebiti, sem računal, bomo čoln kedaj rabili, in dobro je, da vem, kje je skrit.

Plaž se med drevjem sem končno prišel do ploča. Moji prijatelji so me pristrčno sprejeli.

Povedal sem jim svojo zgodbo, nato pa sem se ozrl po koči.

na profekcijsko vlado prav nobene-
ga blagoslova. Kako nameravajo za-
mašiti luknje, ki so nastale v beogra-
jskem vladnem gospodarstvu?

1. Upeljali bodo premoženj-
sko oddajo, ki bo menda znaša-
la 1-38%.

2. Najela bo zopet novo no-
tne posojilo.

Lepe reči se nam obetajo. Mi si-
ker vemo, da je državi treba sredstev
za državne stroške. A tako gospodar-
stvo, kot ga uganja sedanja vlada, v
kateri sedijo celjski advokati dr. Ku-
kovec in kranjski mesar Pucelj s svo-
jimi srbskimi in turškimi tovariši, —
vendar ne more nihče odobravati. —
Kam bomo prišli?

Zategadelj vam kličem vsem, ki
dobro mislite: Pripravljajmo se na no-
ve volitve v državni zbor, da vržemo
demokratsko in samostojno vlado! Te
stranke tako sodijo v vlado, v držav-
no gospodarstvo, kakor sodi — kozel
na vataarja.

Florjanov Miha.

5.956 milijonov.

Se bo naložilo davkoplačevalcem za
vzdrževanje vojske v letu 1922. Fi-
nančni minister Kumanudi, ki je v e-
nem letu vsemogoče napravil, da za-
vozi naše gospodarstvo, je moral sam
priznati, da je to strašna številka in
da ne more priti na čisto dokler bodo
gospodje od vojske zahtevali in raz-
stali tako silne svote.

Oglejmo si, kako vojni minister
deli te milijone! Za mornarico zahte-
va 312.396.124 K, ter jih deli tako-le:
4 konteradmirali in drugi oficirji, sku-
paj 29 oseb uživa letno plačo od 1 mi-
lijon 554.264 K, redni izdatki iznašajo
255.748.124 K, draginske doklade 28
milijonov in razni izredni izdatki 56
milijonov 648.000 K, kakšni so ti „iz-
datki“ in kaj je redno in kaj je izred-
no, pa nikdo ne pove in kakor vemo,
ima naša mornarica malo ladij, nekaj
starih avstrijskih brodov in pa to, kar
je Italijanom in Francozom ostalo, pa
tudi to nič ne da, — minister zahteva
112 milijonov, nekaj stotisočakov in
stvar je gotova.

Zanimivo je tudi, kako plešejo šte-
vilke okrog žandarmerije. Prva je
redna žandarmerija, pravi, da ima
20.000 mož in za to armado bi bilo 117
milijonov osebnih izdatkov, k temu se
pristeejo še drugi redni izdatki in ta-
ko imamo kar 316 milijonov, k temu
zopet 410 milijonov izrednih izdatkov,
kar daje skupni žandarmerijski ra-
čun od 739.255.900 K. — Druga je iz-
redna žandarmerija, „pogranične tru-
pe“ Wranglovič, Kozaki, obmejni straž-
niki itd., ki nam pojedó pod imenom
pogranična trupa na rednih in izred-
nih izdatkih 599.341.152 K, cela žan-
darmerija pa eno milijardo 839 milio-
nov 097.052 K.

Končno pridemo do stalne vojske.
Ta ima 6399 aktivnih oficirjev: 2 voj-
vode, 24 generalov, 424 pukovnikov,
462 podpukovnikov, 1097 majorjev, 861
kapetanov I. kl. 1176 kapetanov II. kl.
315 poručnikov in 1537 potporučnikov.
Redni in izredni izdatki znašajo 749
milijonov, 023.664 K, vrhu tega še za
špijonažo štiri in za vojaške gojence
v inozemstvu 4 milijone.

To so strašne številke, najstraš-
nejše je pa to, da se ves ta denar raz-
piplje brez kontrole in da parlament
ne dobi nobenega vpogleda v gospo-
darstvo vojnega ministra.

Naše uradništvo.

V finančnem ministristvu si belijo
glave, kako bi rešili uradniško vpra-
šanje v pogledu velikih izdatkov, ki
se sučejo okrog njega. Finančni mi-
nister je moral te dni zahtevati zopet
660 milijonov dinarjev za uradniške
plače. V skupnem je potrebno 800 mi-
lijonov dinarjev za temeljne plače, a
dve milijarde in 200 milijonov se izda-
je za raznovrstne doklade. Uradništvo
stane torej zelo veliko, delo pa, ki ga
upravlja, ni najboljšo in to zlasti na
visokih, dobro plačanih mestih. Pri
vseh teh milijardah in milijonih je
nižje uradništvo zelo revno, dočim se
na visokih mestih šopirijo v največ-
jem razkošju ljudje, ki nimajo ne spo-
sobnosti, ne izobrazbe za svojo služ-
bo.

Ministri vedno in vedno obljublja-
jo, da se bo uradništvo vestno pre-
gledalo po sposobnostih in po izobraz-

bi ter tako tudi zmanjšalo, ker bi se
nesposobni odpustili. Vse to je pa o-
stala sama obljuba, nesposobni ljudje
so še vedno na svojih mestih, od dne-
va do dneva jih je vedno več, mesto
manj in vedno čujemo o raznih škan-
dalih velike nesposobnosti, nekulture,
vmes pa tudi goljufije.

Gnile razmere v visokih uradih
so že tako gorostasne, da jih celo
vladni listi v Beogradu ne more-
jo več zamolčati. Vsak minister spravi-
lja ljudi iz svoje stranke na dobra
mesta in ne gleda pri tem prav nič na
sposobnost in izobrazbo. Večkrat tudi
nimajo prave izbire in tako imamo n.
pr. v finančnem ministristvu za gene-
ralnega inšpektorja nekega Petroviča,
ki ima samo par razredov nižje trgov-
ske šole. Njegov prednik, pristaž dru-
ge stranke, ki se mu je moral umak-
niti, je imel pa dva razreda gimnazije.
Sploh izhajajo vse spremembe, ki
se med višjim uradništvom danes vrši-
jo, samo iz strankarskih bojev brez
ozira na delo, službeno potrebo, spo-
sobnost in naobrazbo. Če se kak mi-
nister poda na potovanje, je prav go-
tovo, da bo njegov namestnik porabil
priliko ter spravil nekaj svojih prija-
teljev na dobre uradniške stolčke.

Velikanski izdatki za uradništvo
izhajajo tudi iz tega, da vlečejo razni
veljaki, ki hodijo po svetu v raznih
misijah in komisijah, velike plače v
tujih, visokih valutah. Tako imajo ce-
lo naši zastopniki na Češkem svojo
plačo — v francoskih frankih, kar go-
tovo ne služi v ugled naše valute.

Visoki uradniki se kar pulijo za
razna službena potovanja v inozem-
stvo, imajo celo veliko število takih,
ki se sploh nikdar ne vračajo iz raz-
novrstnih potov in poslov, pač pa ved-
no pošiljajo dolge račune ter kasira-
jo svoje dnevnice zdaj v frankih, —
zdaj v zlatih dinarjih, zdaj zopet v
dolarjih.

Zelo značilno je Kukovčev mi-
nistristvo za socijalno politiko. V Beogra-
du pravijo, da je to ministristvo samih
načelnikov in inšpektorjev. V enem
oddelku so kar trije načelniki s kakim
nižjim uradnikom, ki pa seveda tudi
komaj čaka, da postane načelnik ali
inšpektor. Povišanja se vršijo brez
vsakega nadzorstva, vse se tuhta in
sklepa v strankarskih klubih in tako
se tudi ne da dognati, na kak način
se razsipljejo milijarde in milijoni.

Naj gospodje ministri še toliko o-
betajo, ostalo bo vendar vse pri sta-
rem, dokler se ne izpodbije tla sa-
movoljni oblastni gospodi.

Politični ogled.

Kraljevina SHS: Kar je
bilo neizogibno, je prišlo: demokrats-
ko-radikalno-samostojno-muslimanska
vlada je odstopila in kralj Aleksander
je ostavko Pašičevega kabineta spre-
jel. Do razsula vlade je prišlo takole:
radikali in demokraci so se pogajali o
izmenjavi posameznih ministrov. De-
mokraci so uradno sklenili, da zahte-
vajo policijsko (notranje) ministristvo
za svojega Pribečevića, radikali pa s
tem niso bili zadovoljni. Zato se je ra-
dikalni klub sestal dne 2. t. m. k se-
ji, v kateri so z vso odločnostjo za-
htevali, da morajo demokraci to mi-
nistristvo prepustiti radikalom. Sklep ra-
dikalnega kluba je bil dovolni povod,
da je min. predsednik Nikola Pašić
dne 3. dec. v popoldanski seji minist-
skega sveta izjavil, da mora vlada od-
stopiti, ker se ni mogla izvesti iz-
menjava ministrov, kakor je sklenil
ministriški svet. Ob tej priliki se je
zgodil nekaj razveseljivega. Strogi
centralist Pašić, podpornik Pribečevi-
čeve protihrvatske politike, je moral
priznati neznosne odnose med Srbi
in Hrvati, ki so privedli notranje-po-
litično življenje na mrtvo točko. Re-
kel je, da se mora nasprotstva Hrva-
tov in Slovencev na eni ter Srbov na
drugi strani s pomočjo pametne no-
tranje politike izbrisati. S tem je na-
povedal zmago Protičeve misli. Ob 4
i. uri popoldne, istega dne, se je Pa-
šić podal h kralju Aleksandru in mu
predal odstop kabineta. Kralj je de-
misijo sprejel in poveril Pašiču vod-
stvo državnih poslov, dokler se ne se-
stavi nova vlada. Kralj se je odločil,
da se bo posvetoval o rešitvi vladne
krize z vsemi parlamentarnimi skupi-
nam. Dobili bomo najbrže prehodno
vlado, ki bo morala s svojo začasno

večino izglasovati volilni zakon, nato
bi se pa vršile volitve v narodno skup-
ščino. — V Zagrebu se pripravljajo
vse politične stranke mrzlično na ob-
činske volitve. Kandidatske liste so vbo-
zili: Radikali, socijaldemokraci, neod-
visni, demokraci, židje, Hrv. ljudska
stranka in Hrvatski blok (radičevci
zajedničarji in pravaši). Izgleda, da
jo zmaga kandidatska lista združe-
nih Hrvatov.

Madžarska: Na Madžarskem
bodo dobili novo vlado. Min. predsed.
grof Bethlen je ublažil nasprotstva med
volilnimi politiki v postev prihajajo-
čih strank. Budimpeštanski list „Bu-
dapesti Hirlap“ doznava, da bo nova
vlada izgledala takole: predsedstvo
grof Bethlen, zunanje zadeve Banffy,
notranje zadeve poslanec Iklode-Sza-
bo (stranka malih kmetov), finance
Tibor Kallay, trgovina Hegyeshtalmay,
poljedelstvo Mayer, pravosodje Tom-
csany, narodna bramba Benkeska, uk
in bogočastje Wass, narodno gospodar-
stvo pa Bernolak.

Cehoslovaška: Cehoslovaš-
ka ljudska stranka (krščanska) se je
razcepila v dve skupini: češko in slo-
vaško. Iz skupne stranke je izstopil
znani slovaški prvobornik Hlinka in
ustanovil z 11 poslanci svoj poseben
slovaški klub. Povod razkolu je bil
sklep cehoslovaške ljudske stranke,
po katerem so bili poslanci nekako pri-
siljeni, glasovati za proračun. Obe
krščanski stranki, češka kakor tudi
slovaška, boste v načelnih vprašan-
jih nastopali skupno, kakor do sedaj.
Voditelj češke struje je Sramek, slo-
vaške pa Hlinka.

Naši tečaji.

Izobraževalni tečaji maribor- skega okrožja.

18. decembra v Breznu o. D.
v župnišču za Kaplo, Remšnik, za
Sv. Duh, Ribnico in Sv. Lovrenc
 18. decembra v Selnici ob D.
v župnišču za Kamnico, Sv. Križ,
Sv. Duh, Ruše, Limbuš in Puš-
cavo
 20. decembra v Svečini v Po-
gocinici (pri g. Josipu Serbinek)
za St. Ilj, Spodnjo in Gornjo Sv.
Kungoto, Sv. Jurij in Sv. Križ.
- Posebni vabil radi visoke poš-
tine ne bomo razpošiljali. Radi tega
prosimo, da glavni zaupniki po vseh
župnijah in občinah storijo vse za ve-
liko udeležbo.
- Vspored tečajev, ki se vršijo po
Božiču, objavimo prihodnjič.
- Ta inštitut SLS in SKSZ v
Mariboru.

V konjiškem okraju se vršijo izob-
raževalni tečaji po posameznih žup-
nijah.

Na izobraževalni tečaj so vabljeni
vsi naši somišljeniki, posebno člani na-
ših političnih in nepolitičnih društev:
Kmetijske zveze, Izobraževalnih druš-
tev, Orla, Orlice, Dekliške zveze ali
Marijine družbe. Porabite zimski čas,
ko nimate toliko telesnega dela, za du-
ševno delo in izobrazbo!

Izobraževalni tečaji v celjskem okrožju.

10. decembra (sobota): Po dno-
trtek, v posojilniških prostorih
za sodni okraj Kozje, severni del.
12. decembra (ponedeljek): Koz-
je, v okrajni posojilnici za sodni
okraj Kozje, južnovzhodni del.
13. decembra (torek): St. Vid
na Planini v župnišču, za so-
dni okraj Kozje, zahodni del.
14. decembra (sreda): Sevnica
o. b. Savi, v dvorani g. Starkl
za sodni okraj Sevnica.
15. decembra (četrtrek): Laško,
društvena dvorana v župnišču, za
sodni okraj Laško.
19. decembra (ponedeljek): Bre-
žice (prostor se še določijo) za
sodni okraj Brežice.
21. decembra (sreda): Sv. Križ
na Slatini, v Društvenem do-
mu za sodni okraj Rogatec.

V Nazarju se je vršil dne 30. nov.
dobro obiskan izobraževalni tečaj, na
katerem je predaval Marko Krajnc, taj.
SLS v Celju o kmetijskem vprašanju,
pokazal nam pravega sovražnika kme-
tov in obenem tudi povedal, kako se
liberalizma in kapitalizma najlože ubra-

nimo. Pojasnil nam je tudi napoved
dohodnine in postopanje davkoplače-
valca v slučaju, da hoče napraviti pri-
ziv proti odmerjenju dohodninskega
davka. P. Marijofil Holecsek pa nam je
dokazal kako kvarno vpliva čtivo slabih
časopisov na mišljenje narodov; poka-
zal je tudi, kaj vse smo že Slovenci
pridobili od slabega tiska in pozval, naj
se vsi pravi domoljubi strnejo v boj
proti brezverskemu časopisu, v katerem
se mi Slovenci posebno odlikujemo. Po-
tečaju se je na predlog g. Maksa Tur-
škega nabralo za volilni sklad 170 K.

Iz tabora naših politič- nih nasprotnikov.

Sramota za celo slabostno stran-
ko je odslovljeni poslanec in svinjski
mešetar Kirbiš iz Prepolj. Samostojna
stranka je takoj po volitvah dobro ve-
dela, da njen poslanec Kirbiš ne spa-
da v parlament, ker so se SLS glas-
ovi pomotoma pripisali samostojnim.
Samostojni kolovodje so znali, da bi
moral mesto Kirbiša nastopiti v zbor-
nici poslanec Kmetijske zveze g. Sko-
berne iz Rajhenburga, a so kljub tem
dejstvom gnali v Beograd mešetarja
Kirbiša, ki je po krivem vlekel nad
eno leto poslanske dnevnice, plačano
glasoval za centralistično ustavo in
druge žegne beograjske vlade — sla-
bega spomina. Verifikacijski odbor v
Beogradu, ki ima nalog, da pregleda
in uzakoni veljavno izvolitev poslan-
cev, se je sestal kmalu po volitvah v
konstituanto, da reši zadevo Kirbiš-
Skoberne. A pri tej priliki so zginili
z mize oni volilni protokoli, ki bi naj
dokazali neveljavnost Kirbiševega
mandata. Kedo jih je tedaj pošiljal, se
ne zna. Gotovo pripadniki strank, ki
jim je bilo mnogo na tem ležeče, da
odstržejo opozicijski SLS stranki
za nekaj časa en mandat in ima vlad-
na Samostojna enega več, če tudi ne-
postavnim potom. Kakor hitro je bila
zglasana ustava, so se našli v veri-
fikacijskem odboru protokoli, ki so do-
kazali, da je Kirbišev mandat nepo-
staven. Sedaj pa ni bilo mogoče dobiti
v odbor toliko članov, da bi bili sklep-
ni. Se le kaka dva dni pred ostavko
sedanje vlade, se je zopet sestal ve-
rifikacijski odbor, polnoštevilno, do-
gnal nezakonitost Kirbiševega manda-
ta, ga razveljavil ter poklical v pa-
rlament našega Skoberneta. Kaj bo ne-
ki rekla sedaj Samostojna, ko se je
doigrala nezakonitost Kirbiševega
mandata z vednostjo ministra Pucelja
in voditeljev Samostojne. Sedaj je
Kirbiš zopet mešetar, a vendar je
vstaknil v svoj žep v boju za slabostjo-
no žepno pravdo masne tisočake na
račun davkoplačevalcev čisto nezako-
nito. Poštenjake Kirbiševega kova naj
demo samo v vrstah samostojnih! —

Slovenski mesarji in krčmarji. Zem-
ljeradniško glasilo „Selo“ z dne 2. t.
m. št. 126, piše: „Te dni se je vršil
v Ljubljani občni zbor Samostojne kme-
tijske stranke. Samostojni voditelj, me-
sar in minister Pucelj, je obrazložil svo-
je dosedanje delovanje in delegati va-
ških krčmarjev in mesarjev so vse to
odobrili, želeč, da Pucelj naj še nade-
lje ostane v ministristvu in da naj tudi
odslej na ministristkem stolčku prodaja
in kupuje vole in ovce, seveda tiste, ki
jih je država dobila od Nemčije na ra-
čun vojne odškodnine. Ta sejem je
namreč zelo enostaven: Pucelj kot mi-
nister prodaja, Pucelj kot mesar kupuje
preko svojih mešetarjev. Na predlog
poslanca Mrmolje so sklenili, da se iz-
voli odbor, ki bi se pogajal z našim
Savezom Zemljoradnika (kmetijsko zve-
zo) o morebitnem vstopu samostojnih
v prejšnjo zvezo. Ali mislijo ti priliz-
njenci, da se bo naš Savez kedarkoli
pogajal z „derikozama“ (oderuhi) slo-
venskega kmeta? Naš Savez je odprl
slovenskemu kmetu vrata na stečaj, to-
da k vratom je postavil stražarja s po-
veljem, da prepreči izdajalcem sloven-
skega kmeta, raznim Puceljem, mesar-
jem in krčmarjem vsak dostop v vrste
poštenih seljakov. Za te ljudi je pro-
stora dovolj v Samostojni kmet. stran-
ki. (Tako piše glasilo srbskih kmetov o
naših samostojnežih. Op. uredn.)

Soc. demokraci, nasprotniki svo-
jega programa. Dopoln iz Hoč: Znano
nam je, da se socijalni demokracije bo-
rijo proti kapitalizmu. Kako pa delajo
njih voditelji v Jugoslaviji? Prvi vo-
ditelj in milijonar Anton Kristan se ni

razdeli svojih milijonov, pač pa je svoj kapital znatno povečal, po shodih se še pa vedno bojuje proti kapitalizmu. Kristan je torej nasprotnik socialističnega programa. Kisovar je po preobratu organiziral Samostojno stranko v Rogozi, kjer je bil za tajnika izvoljen, Kreitner pa za predsednika. Videl pa je, da mu Samostojna nič ne nese, je odstopil in pristopil k socialno demokratični stranki. Hoditi je začel vsak dan v Maribor v Delavski dom. Pri sestavi kandidatih list se je izjavil, da je on najstarejši so-drug. Potem je prišel kongres JSDS v Trbovljah. Kisovar je takrat rekel, da vozi poseben vlak ob 2. uri po noči. Ko so pa prišli delegati na kolodvor, so zvedeli, da se je Kisovar že ob polnoči odpeljal in ob 2. uri ni vozil noben vlak. Na kongresu je zastopal vse občine mariborskega okraja. Tako je torej takrat ogoljufal svoje tovariše. Kot kandidat je začel držati shode, govoril je približno tako-le: Proč z militarizmom, mi smo za agrarno reformo, za republiko, za avtonomijo Slovenije, na vse zadnje boj proti kapitalizmu. Kaj bode povedal sedaj, kadar bo stopil pred ljudstvo, tega on sam ne ve! Njihovo delo v Beogradu je že razkrinkano, ker saj so bili zadnji up vlade pri glasovanju za ustavo. Radovedni smo, kaj bo dal Kisovarju Pucelj, ker je nekoč tako agitiral za Samostojno. Morebiti ga po- viša za doktora, pa to ne bo slo, ker si ne more vzeti imena Dragotin (Karl) ker je že Filip in je že tako v protestantski veri, v rim. kat. je že bil, sedaj mu še preostaja muslimanska, ker židi ne marajo odpadnikov drugih ver, oni pravijo: da so odpadniki zmi- raj najslabši.

Nova nasilja se napovedujejo. Liber- alci, ki so sedaj na vladi se hočejo polastiti nadvladja v vseh javnih zastop- nih, za katere še ni bilo novih volitev. Se dalje gredo sedanji koritarji: vse hranilnice in enake zavode, dobijo kmalu v svoje roke in sicer s silo. Eno je gotovo: Na večno to nasilje ne bo trajalo. Vsi, ki trpite vsled tega nasilja, glave po koncu. Veter se bo kmalu obrnil...

Odlikovana ministra. Malo pred ostavko sedanje vlade sta bila odliko- vana minister demokrat dr. Kukovec z redom Belega orla III. vrste in slabo- stojni minister — mesar Pucelj z re- dom Sv. Save I. reda. To odlikovanje bo za ta dva gospoda sedaj bolj žalostno, ker bosta morala oba zapustiti ministrske prestole.

Tedenske novice.

Čenjenim naročnikom! V letu 1923 bo stal Slovenski Gospodar v Jugoslaviji celoletno 12 dinarjev ali 48 K. polletno 7 dinarjev ali 28 kron. Žetritletno 4 dinarje ali 16 kron. Iz- ven Jugoslavije bo stal celoletno 25 dinarjev ali 100 kron. Ako bodo naši prijatelji napeli vse sile ter tako pri- dno agitirali za nove naročnike, da se število naročnikov podvoji, potem lahko obljubimo, da bo list izhajal vedno na osemih straneh. Naš list naj ne manjka v nobeni slovenski kršćan- ski hiši!

Nabiranje novih naročnikov za Sl. Gospodarja, Stražo in Glasnik Najsv. Src se naj nadaljuje. Delavna mladenka od Sv. Trojice nam piše v tem oziru: Dekleta naše občine smo sklenile na nedeljskem sestanku, da bomo cel me- sec december agitirale od hiše do hiše za razširjanje katoliških listov. Tam v Mariboru pa glejte, da boste liste tudi dobro pisali. (Opomba uredništva: Se bomo potrudili.)

Prekmurški listi. V Prekmurju iz- hajajo sledeči dobri katoliški listi: „No- vine“ izdaje narodni poslanec Jožef Klekl v Črensovcih, tiskajo se v Dolnji Lendavi. Stanejo letno 40 K. — „Ma- rijin list“ izhaja ravnotam mesečno en- krat. Naročniki „Novine“ ga dobijo za- stonj, drugi pa plačajo zanj letno 10 K. Kdor še hoče imeti poleg Marijinega lista „Prekmurški koledar presv. Srca Jezusovega“, plača 20 K. Vsem prija- teljem Prekmurcev te liste toplo pripo- ročamo.

Dr. Korošec se je mudil 4. in 5. decembra v Mariboru. V ponedeljek je bil telefonično klican v Beograd. Tudi večina naših poslancev je odpotovala v skupščino.

Jugosl. klub in Pašič. Pašič je podal ostavko in sedaj je v velikih

škripeh: kako se naj sestavi nova vlada. Predvsem bi rad znal g. Pa- šič: Kaj in kako misli o sestavi nove vlade naš Jugoslovanski klub. Ko je podal Pašič ostavko, ni bilo v Beo- gradu našega voditelja dr. Korošca. Pašič ga je klical k sebi, a ker ga ni bilo v Beogradu, so letele brzojavke na vse strani, da naj pride takoj v Beograd. Jugoslovanski klub stoji na stališču, da se sploh ne pogađa z vla- do, ki nima v programu revizije usta- ve. Jugoslovanski klub se bo pogajal samo tedaj s Pašičem, ako pride v Beograd vsaj en del Hrvatov. Gotovo dejstvo pa je, da Jugoslovanski klub ne bo stopil v Pašičev kabinet, pa če bi mu Pašič obljubil bogzna kaj.

Iz tajništva Kmetске zveze v Ma- riboru. Dobivamo prošnje za prireditve podučnih tečajev po raznih župnijah. Opozorjamo, da se program tečajev do novega leta ne da spremeniti. Meseca januarja in februarja pa bomo skušali zadostiti vsem prošnjam glede tečajev. — Naši somišljeniki nas povprašujejo, kateri odvetniki so naše stranke. Vsem, ki želijo pravnih nasvetov ali zastop- nikov naznanjamo, da so v mariborskem okrožju ti le odvetniki naši pristaši: dr. Josip Leskovar v Mariboru (vštric sod- nije) dr. Alojzij Juvan, Aleksankrova cesta 18 v Mariboru, dr. Andrej Vebler v St. Lenartu in dr. Boštjan Šaubah v Slov. Bistrici. Somišljeniki Slovenske ljudske stranke se lahko v vseh prav- nih ali spornih zadevah zaupno obrnejo do teh gospodov. — Županom in ob- činskim odborom naznanjamo, da taj- ništvo SLS v Mariboru sprejema tudi vsa vprašanja in daje pojasnila v žu- panski in sploh občinskih zadevah.

Kako se sestavljajo napovedi za dohodninski davek in prizivi proti previ- soko odmerjeni dohodnini? Pristaši SLS, ki želijo biti o tem poučeni, naj se ude- ležijo poučnih tečajev, ki so razglašeni v Slov. Gosp.

Kmetška zveza za Slovenski Štajer je založila lastne poštne položnice. Za- upniki, ki pobirajo članarino za leto 1922 in zbirajo darila za agitačni ozir- volilni sklad, jih dobijo v tajništvu SLS v Mariboru.

Občni zbori Kmetških zvez celj- skega okrožja se vršijo 11. dec. Kra- jevne organizacije si naj izvolijo nove odbore in sicer po navodilih, ki so jih prejeli od tajništva v Celju! Takoj po občnem zboru naj vpošlje vsaka orga- nizacija: 1. imena in naslove vseh od- bornikov (odbornic); 2. seznam (prepis) članov (članic) Kmetške zveze! — Taj- ništvo SLS v Celju.

Županski tečaj v Celju. Županska zveza priredi dne 18. t. m. v vrtni dvo- rani hotela „Beli vol“ v Celju županski tečaj za naše župane in občinske od- bornike. Predavala bosta dva gospoda- strokovnjaka iz Ljubljane. Spored: Ob 8. uri sv. maša v žup. cerkvi, od 9. do 13. ure županski tečaj. Župani in od- borniki, pridite sigurno!

Bolnišče blagajne hočejo izsiliti od posestnikov, da morajo biti posli in celo dninarji zavarovani pri bolniški blagajni. Slučaj: Nek posestnik je imel dninarja, ki ima sicer lastno gospodarstvo, a je po par dni delal kot dninar pri dotičnem posestniku. Nedavno je zbolel in bol- niška blagajna tirja od njega okoli 1400 K plačila. Takih slučajev je vse polno. Prosimo prizadete, da poročajo vse podrobnosti Tajništvu SLS v Mari- boru. V prihodnjem „Gospodarju“ bomo opisali, kdo je primoran plačevati boln. blagajno in kogar se ne more k temu siliti.

Umrl je v Mariboru gospod Ivan Pavalec, somišljenik SLS. Padel je pred tednom s strehe viničarije v Dragučovi. Zlomil si je obe roki in počila mu je lobanja. Pogreb se je vršil ob obilni udeležbi v nedeljo, dne 4. decembra na Pobrežju. Svetila mu nebeska luč!

Vrta žena umrla. Pri Sv. Ani na Prevorju je umrla dne 3. dec. Ana Perc, stara 80 let. Rajna je bila mati č. o. Filipa Perc, franciskana in voditelja III. reda v Mariboru. Blagopokojnico pripo- ročamo prijateljem in znancem v mo- litev.

Nova posojilnica v Marenbergu je del organizacije naše kršćanske stranke. Somišljenike Kmetške zveze in SLS pozivamo, da nalagajo odvišen denar v tem zavodu. Posojila dale nova posojil- nica pod zelo ugodnimi pogoji.

Udruženje invalidov v Mariboru na- znanja, da ima svoj občni zbor dne 18. dec. t. l. v pisarni društva, Rotovški trg 9, I. nadstr., ob 10. uri.

Presrečni Sv. Lenart! V tvojem šolskem gaju bujno cveto v tem zim- kem mrazu dišne sokolske cvetke. — Med vsemi dviga najvišje svoje gla- vo naš Joško, ki je s svojim sokols- kim naraščanjem v Pliberku „uspešno“ deloval za „ugodno“ glasovanje. V svoji navdušenosti ni mogel toliko po- čakati, da bi Koroška stalno pripadla Jugoslaviji. Sedaj pa kaže v našem že tako strankarsko zelo razvpitem tr- gu svoje zmoglosti in rozičke. Zadnje nedeljo, dne 27. nov. se je osokolil ta- ko visoko, da je oropal neki deklici vse letake, ki jih je dekleta hotelo raz- deljevati med ljudstvo za razširjanje katoliškega časopisa. „Ti si Sokoli- ca“, ji je zabrusil, „ti ne smeš tega delati.“ To je bil njegov najvišji smi- selni vzrok, pri tem pa je pozabil na paragraf 4 svojih sokolskih pravil, ki govore, da je Sokol versko brezbriz- žen. Isti Joško je dne 18. maja t. l. divjal nad šolskimi otroci, ker sta dve učenki zamudili eno uro njegovega po- uka in sta med tem časom v cerkvi ob molitvah molili pred Najsvetejšim. — Starši, spametujte se in sprevidite — kakšni katoličani bodo vaši otroci, če jih bo npravno vzgojeval sokolski Još- ko. Odločno odklanjajte tako vašemu katoliškemu prepričanju sovražno ra- vnanje učitelja. Tudi našemu šolske- mu vodstvu se je prigodila ljuba po- mota. Solski vodja Jakec je zaprosil brašno društvo in posestnico dvorane za oder, da bi se smela vršiti šolska veselica v prid ubogim otrokom. Last- nica in društvo je dala šolskemu vod- stvu brezplačno oboje na razpolago. Kar naenkrat pa Jakob pozabi na to svojo prošnjo, ponudbe ne odkloni in odra ne odpove, ampak razglasi urad- no, da se vrši šolska veselica v pro- storih Sokolskega doma. Se večjo ne- pristranost te veselice je pokazal Ja- kob, šolski vodja v zasluženem poko- ju, ko je dal veselico objaviti samo v svojem lajžurnalu „Taboru“, v dru- gih listih pa ne. Starši, ali niste spo- znali, da je bila ta šolska veselica le vabilo in agitacija za Sokola, katere- ga so obsodili vsi jugoslovanski ško- lje. Zato v drugi ne puščajte svojih otrok v Sokolske domove, ako hočete, da vam vaši otroci ne bodo v sramo- to. Solskemu vodstvu pa priporočamo, da raje prihodnjič bolj odkrito poka- že svojo barvo in prepričano naj bo, da otroci katoliških staršev ne bodo sodelovali na sokolski veselici, cen- di se skriva za šolsko tablo.

Konjiški Sokoli — pretepači. V času med 27. in 30. novembrom t. l. so se vršile v Konjicah duhovne vaje za mladenice, predvsem Orle. Ker so te vaje dobro uspeli, je med konjiškimi Sokoli vzplamtela onemogla jeza nad poštenimi mladenicami. Domov se vrača- jočega Orla so zvečer brez vsakega povoda surovo napadli. Nadut sokolaš Jaka Bezenšek p. d. Vedež je napadel mladeniča Zajezlšnika. Vaditelj Sokolov daje res lepe nauke svojim članom, da ob večerih „pričakujejo“ mirne fante. Pa kaj si hočemo, to je sokolska „omika“!

Ptujška graščina je oskrbovala ptujsko prebivalstvo z dobrimi drvi. Sedaj, ko imamo agrarno reformo, pa smo mislili, da bomo letošnje zimo la- hko kurili, da bo vse pokalo. Toda motili smo se. Pri oskrbništvu se ne dobi nič, napisati moraš prošnjo in jo poslati agrarnemu uradu v Mariboru. Seveda ne smeš pozabiti kolkovati z dvadinariskim kolekom in priložiti še moraš kolek 5 dinarjev za rešenje. In res, agrarni urad ti še precej točno reši nadležno molbo in te potrošča in ti dopove, da nimaš pravice do drv, ker nisi upravičenec agrarne refor- me. Sedaj pa prosimo, naj nam upra- vičenci tudi poročajo, koliko so dobili drv. Zavidamo jih, ker imajo vsaj to- plo peč.

Cenilna komisija za konjiški okraj je bila prvotno sklicana k seji za dne 9. t. m. v Maribor. To bi bilo za člane komisije velikanska žrtev. Krajevna or- ganizacija Kmetске zveze v Konjicah je naprosila Tajništvo SLS v Mariboru, naj posreduje, da se seja preloži v Ko- njice. Tajništvo je to storilo in pri fi- nančnem ravnateljstvu res tudi doseglo, da se seja cenilne komisije vrši v Ko- njicah v občinskem uradu dne 9. t. m.

Zvon za Petrovčce. Romarska cer- kev v Petrovčah dobi nov bronast zvon, težak 800 kg. Vvila ga je livarna zvonov inž. Bühl v Mariboru. Blagoslovljen je bil zvon za Petrovčce v nedeljo, dne 4.

decembra dopoldne skupno z manjšim bratcem, ki ga dobi cerkev na Vidmu ob Savi.

Slov. banke v Dolnji Lendavi. Naš kr. namestnik Ivan Hribar je u- stanovil v Dolnji Lendavi podružnico „Slovenske banke v Ljubljani“. Ta ima tudi podružnico „Impexa“, uvozne in izvozne trgovine, ter podružnice „Tekstilna“, trgovino s platnom na ve- liko. Dne 2. decembra je začela po- slovati v stanovanju g. Božidara Se- ver, ki je imenovan za ravnatelja ce- lega podjetja. Prireja pa se posebno posloplje kneza Esterhazyja za to pod- jetje. Podjetje bo poslovale tudi v Murski Soboti. Mogoče se združijo s to banko tudi stare prekmurske banke.

Velik požar v Ljubljani. V soboto ob 2. uri zjutraj je izbruhnil v Ljubljani v skladiščih trvdke „Balkan“ in sicer v oddelku, kjer je imela uvozna trvdka Dulas in Fabiani, skladišče za blago, tako silen požar, kakoršnjega v Ljub- ljani že dolgo niso imeli. Imenovana trvdka je imela v teh skladiščih razno- vrstnega blaga v vrednosti 30 milijo- nov kron. Najpoprej so začeli domači delavci z domačo brizgalnico skozi okna gasiti požar. Komaj ko je trikratni strel z ljubljanskega grada naznanil, da je izbruhnil požar v sredini mesta, že so od vseh strani prihitele na pomoč razne brizgalne. Policijska straža je takoj obkolila pogorišče, iz artilerijske vojašnice je prišlo na pomoč tudi vojaš- tvo. Požar se je bliskovito razširjal. Grozen je bil prizor, kako je siloviti ogenj čimdalje višje bruhal plamen proti zimskemu jasnemu nebu. Za hip se je zdelo, da je vsako rešilno delo brezus- pešno. Toda požarne brambe, vojaštvo in straža so zastavili vse svoje sile. Iz skladišča so skozi okna metali blago, katerega so rešili za 20 milijonov kron. Po izpovedbi lastnika skladišča je zgorelo raznega blaga za 10 milijonov kron. Trvdka je bila zavarovana, tako, da ne trpi nobene škode. Kako je na- stal požar, še ni dognano.

Wranglovci za povrat v Rusijo. Trije generali Wranglove vojske: Krin- ski, Milkovski in Pilbič so izdali na- črtne in vojaške bivše Wranglove armade poziv, da se naj predajo sov- jetski vladi in vrnejo nazaj v Rusijo. Ko bi le hoteli ta poziv poslušniti tudi Wranglovci pri naših pograničnih če- tah. Za Rusi pogranicarji ne bo žalo- val nobeden Jugoslovčan.

Snega nimamo preveč samo pri nas, ampak več kot dovolj ga je tudi na Hrvaškem. Veliki snežni zameti po Hrvaškem so potrgali mnogo telefon- skih in brzojavnih žic.

Na smrt je obsodilo novomeško po- rotno sodišče 36 let starega Ferdinanda Weiss, ki je ubil lansko jesen na Do- bliški gori pri Črnomlju s sekiro svojo ženo in hčerko. Mrtvi trupli je na to skril v neki bajti, katero je pa zažgal, da bi ne preostala nikaka sled njego- vega divjaškega zločina.

Policiji štrajkajo v Splitu. Ker ni prejala splitska državna policija že 4 mesce posebnih nagrad za ponočno službo, niti ne zimske obleke, so se od- locili redarji, da opustijo nočno službo, na kar so pač že komaj čakali razni tatovi in lopovi.

Kar 4 detektivi (policijski v civilu) pred sodiščem. V Sarajevu se bo vršila te dni glavna razprava proti četvorici detektivov. Trije od teh policajev so obtoženi radi zlorabe uradne oblasti, eden pa radi tatvine.

Državni uradnik pošilja hajdukom streljivo. V beograjskih listih čitamo zelo zanimivo in značilno vest, da je okrožno sodišče v Mitrovici na Koso- vem obsodilo nekega policijskega pi- sarja-uradnika, ker je zalagal hajdu- ka in razbojnika Azim Bejto z orož- jem in streljivom. Ta slučaj nam pač dovolj jasno kaže, kake ljudi imamo vse v naši državni službi. Po služni Srbiji so hošte in planine polne haj- dukov, ki so skoraj vsi oblečeni v vo- jaške in uradniške obleke, imajo do- vo orožja in se tako lahko součajo v resne boje z žandarmerijo. Oblosti zasledujejo in preganjajo njih sorod- nike, osebam v upravnih službi pa ne posvečajo nobene pozornosti, ker se jim zdijo vzvišene nad vsakim samom in tako se redko zgodi, da se med po- licijo najde kak hajduški liferant in zalagač.

Jareninski orliški krožek priredi 11. t. m. svoj redni občni zbor. Na dnevnem redu je volitev odbora. Se-

stre, udeležite se sigurno in točno tega običnega zbora.

Iz Ormoža. Na veseli gostiji Lukman-Stojko se je nabralo za ormoške Orle 208 K in na gostiji Praprotnik-Medik so veseli gostje darovali za ormoške Orle 700 K in za gasilno društvo pri sv. Miklavžu 272 K. Bog povrni vsem! — Naši Orli, Orlice, orlovski naraščaj, Marijina družba in Vrtec Marijin, vsi delujejo prav živahno. Po končani agitaciji za katoliške časopise bomo poročali o našem napredku. Že sedaj lahko mirno trdimo, da se bo število naročnikov za naše časopise gotovo podvojilo.

Dijaški kuhinji v Celju je poslal g. Alojz Kronovšek v Braslovčah 410 K, ki jih je nabral na svatovščini g. Rojnika, organista v Grizah z gč. Pergerjevo iz Braslovč.

Razgled po svetu.

Veliki izgredi na Dunaju. Ker je v zadnjih dneh padla vrednost avstrijskega denarja tako nizko, da se dobi za tri naše krome 100 avstrijskih kron, je tudi draginja v tej državi dosegla visoko višino. Ta položaj je poglavitno dunajske ljudske in delavske množice do obupnih činov. Dne 1. t. m. je ustavilo delo vse delavstvo tovarn v Florisdorfu, ker ni moglo več izhajati z mezdo. Izstradano, premazeno, slabo oblečeno in napol obuto delavstvo se je v prvi vrsti obrnilo proti glavnim in ljudskim izsalcem — voznikom in borznim spekulantom — ljudske množice, več kakor 30.000 oseb, so se valile proti Dunaju. Med motorja je delavstvo marsikatero ilegalno oblečenega gospoda ustavilo in ga neusmiljeno preteplelo, in nekoga bogataša bi bili kmalu obesili na plati. Ljudstvo je popolnoma pobesnelo. Policija je bila brez moči. Le z velikim naporom se je vojaštvu posrečilo, da ljudska množica ni razdeljala dunajskega borznega poslopja. Polozaj je postal od minute do minute opasniji. Policija se je morala poskriti, sicer bi jo bile razlute ljudske množice pobile na tla. Hipoma se je delavstvo vsulo po ulicah, pri čemer so bili izvršeni veliki ropi in tatvine. Delavstvo je planilo po kavarnah in hotelih, razbilo dragocene šipe, nožarje opravilo in pohištvo. Planili so tudi po trgovinah ter odnesti, kolikor se je sploh dalo odnesti. Hotel „Bristol“ so popolnoma oplenili in razbili, vsem gostom, ki so se nahajali v hotelu, pa pobrali denar in druge dragocenosti. Dvema Angležema so odvzeli 12% milijona kron, neki gospej so odnesli s torbico vred 1 milijon K denarja in vse dragocenosti. Po Ringu je delavska množica strašno razsajala. Vlomili so v razna skladišča, ter odnesli zelo veliko blaga. V teh izgredih je bilo ranjenih več oseb — policija je v kratkem pozaprila nad 400 oseb. Po ugotovitvah je bilo oplenjenih 150 prodajalnih skladišč. Kolikor se je dognalo, znaša vrednost teh razbitih šip in ogledal nad 1 milijardo kron. Skupna svota na razbitem, poškodovanem in odnešenem imetju znaša preko 3 milijarde K. Lastniki oplenjenih in opustošenih prodajalnih skladišč, hotelov in kavnar so odpustili vse svoje uslužbenke, vsled česar je število brezposelnih na Dunaju naraslo za novih 60.000 oseb. Vlada je poklicala od vseh strani vojaštvo. Iz Linza so prišli trije bataljoni, iz Koziške dva in iz Gornje Avstrije večje število kavalarije. Tujci zapuščajo Dunaj kar trumoma, tako da vlada na dunajskih kolodvorih silna gnječa. — Zastopniki tujih vlad so izročili avstrijski vladi nalog, da nemudoma ukrene potrebne korake, da se v bodoče zabranijo slični izgredi. Toda vse to skupaj ne bo ozdravilo do mozga bolne Avstrije, marveč drvi ta država z veliko in nevdržljivo silo v globok prepad.

Madžarska surovost. Madžari se kaj radi prištevajo med olikane narode in si domišljujejo, da zajemajo oliko z veliko žlico. Sledeči slučaj pa spravlja madžarsko oliko v zelo slabo luč. Kmet Andrija Fiderbind iz Suboče je prestopil madžarsko mejo — ker ima na Madžarskem svoja posestva. Nek njegov osebni nasprotnik ga je evadil oblasti češ, da je jugoslov. špijon. Oblast ga je dala vkleniti v težke verige in ga je odposlala v Budimpešto. V Budimpešti so ga slekli na nagoga, ga obesili z glavo navz-

do! in ga tako pretepli, da je bilo njegovo truplo ena sama krvaveča rana. Vrgli so ga nato v temnico, kjer so ga pustili ležati brez jedi in brez pijače celih šest dni. Napol živega so ga privlekli iz ječe ter ga začeli znova strahovito mučiti z namenom, da prizna, da je špijon. Privezali so ga na stol in mu goreče cigare pritiskali na golo truplo. Ta muka je trajala tako dolgo, dokler je bil pri zavesti. Opekline in rane so bile strahovite. Ko je začel nekoliko dihati, so mu dali nečisto jedi in pijače, nato so ga poslali v mesto Zalaegerszeg, kjer so pozaprli najhujši hudodelniki. Tudi tukaj so ga mučili. Končno so reveža spravili v bolnišnico — bil je že nepopravljiv. Ko si je nekoliko opomogel in okrevaj, je pobegnil iz bolnišnice, da se izogne nadaljnemu trpinčenju nekega v bolnišnici nastavljenega — zdravnika. Oblečen v bolniško obleko, je po dolgem in trudapolnem potovanju ponoči prišel nazaj v našo državo, kjer je našim oblastim pripovedoval o neverjetnih mukah, katere je moral prestati na Madžarskem. Zanimalo bi nas svoj čas izvedeti, kakšne korake bo naša vlada podvzela napram madžarskim surovostim.

Budarska stavka na Češkem. V ostravsko-karvinskem okrožju je komunistično delavstvo uprizorilo obširno stavko. V stavko je stopilo 50.000 delavcev. „Dělnický Denník“ poroča, da so v soboto zasedli vojski in orožniki rudnike v polni bojni opremi.

Samomori iz bede. Velika beda, ki je zadela razne lastnike hiš v velikih mestih, je dovedla zlasti v Berlinu in na Dunaju do samomora. Pred dnevi se je pripetil sledeči žalostni slučaj samomora: V neki hiši v Berlinu so skupno živeli neka 71 let stara žena in dva njena brata v starosti 63 in 68 let. Ker so vse svoje prihranke vporabili že za časa svetovne vojske in deloma tudi po končani vojski, jim ni preostalo nobenega drugega imetja nego hiša, v kateri so živeli, koji dohodki pa z daleka niso pokrili njihovih najnujnejših življenjskih potrebščin. Nekega dne so se vsi trije sestali v eni sobi ter sklenili končati svoje življenje. Odprli so cev za plin in tako mirno čakali, da jih reši bede smrt Starka je sedela na stolu, eden brat je bil naslonjen na stol, a drugi se je vlegel na divan. Ko so sosedji drugega dne odprli sobo, so našli vse tri osebe mrtve.

Mesto, ki ima 6 županov. Vsled neprestanih preprirov med strankami je mestno zastopstvo v Bratislavi (Požun) sklenilo, da si naj izvoli vsaka teh strank po enega moža, ki bo župan. Tako je torej prišlo, da ima Bratislava, menda edino mesto na svetu, sedaj kar šest županov, ki se v svoji službi vrstijo tako, da vsak teh županov vrši županske posle po dva mesca.

General-razbojnik. Pred dnevi je berlinska policija zasačila pri tatvini človeka, o katerem se je dognalo, da ima na svoji kosmati vesti več drznih tatvin, vlovov in celo razbojništva. Na policiji je pokazal legitimacijo, glasečo se na ime Geza Ber. Po natančnejši preiskavi se dognalo, da je bil ta človek general v Bela Kunovi rdeči armadi. Pred prihodom na Madžarsko, je bil general v ruski sovjetski armadi in se je zval s pravim imenom Hubert Köniğer, ruski žid.

Konj, ki zna pisati. V Nemčiji so imeli konja z imenom »Hans«, ki je znal z udarci s kopitom računati. Slava tega nemškega konja pa ni dala mirovati Francozom. Posrečilo se jim je najti zelo bistrega konja, katerega so naučili čitati in pisati. Dali so mu ime »Rouhet«. Ta konj je bil tako spreten, da je znal ugasniti svečo, ne da bi se dotaknil sveče.

Šestkratni morilec obsojen na smrt. Pred pariško poroto se je te dni vršila kazenska razprava proti šestkratnemu morilcu Landru, ki je trajala celih 25 dni. Landru je bil obtožen umora šestih žensk, katere je zvalil v svoje stanovanje. jih tam zadavil in trupla zažgal v peči. Imel je ljubavne razmere z 283 ženskimi osebami. Razprava, ki je zanimala skoro mesec dni vse svetovno časnopisje, je bila zelo zanimiva. V vsakodnevni porotni razpravi je bil velikanski naval. K poroti v Versaillesu je vozil dnevno zjutraj in zvečer poseben Landrujev vlak. Porota je obsodila šestkratnega morilca na smrt. Landru je smrtno obsodbo s posmehom sprejel. Porotniki so zaprosili za njegovo pomiloščenje.

Smrt v valovih jezera. V hotelu Pallanca ob jezeru Lago Maggiore je stanovala ruska kneginja Tenovsky. Njenega moža so v Petrogradu ubili boljševiki, na grozen način so ji tudi usmrtili očeta in mater. S svojim detetom je zbežala iz Rusije. Pred dnevi ji je umrl edini otrok. Vsled teh udarcev je postala obupna. Oblekla se je v dragoceno obleko, pisala pismo policiji, da sporoči svoje dragocenosti za dobrodelne namene, nakar je šla k jezeru. Ko je bilo jezero najbolj razburkano, je skočila v vodo. Silni valovi so jo kmalu zagrebeli.

Smrt v kovčegu. V Heilbronnu na Nemškem se je pripetil sledeči, mogoče pretresujoči slučaj: V bornem stanovanju je bivala neka obitelj. Mož je bil delavec, njegova žena pa delavka. Imela sta dvoje otrok v starosti 12 in 4 leta. Ko sta zjutraj odšla na delo, sta oba otroka pustila doma brez nadzorstva. V sobici je bil prazen kovčeg, s katerim sta se igrala. Šla sta v kovčeg. Pripetilo se je, da se je pokrov kovčega tako zaprl, da otroka nista mogla iz kovčega. Ko sta zakonska prišla opoldne domov, sta našla po dolgem iskanju oba otroka v kovčegu mrtva, zadušila sta se.

Najdragocenejša ura. Uroar Jožef Krist v Augsburgu je izdelal uro, ki je pravi umotvor. Uro je nesel na Dunaj, kjer je bila razstavljena. Na uro je vzel patent. Ves Dunaj je občudoval ta umotvor. Na razstavo je prišlo tudi več Amerikancev. Nek Ameriški milijonar se je v uro tako zagledal, da jo je hotel imeti za vsako ceno. Končno je bila kupčija sklenjena za 25 milijonov avstrijskih kron.

Okrađena princesa. Princesa Stefanijska Hohenlohe se je na nekem potovanju ustavila v Parizu. Ob priliki kupovanja v neki trgovini ji je izmaknil nek neznan lopov denarnico in nakit. V denarnici je bilo 600.000 francoskih frankov.

Čudna stavka. Voditeljica ženskega komunističnega gibanja v Halle u neka Hedwig Krüger, je bila obsojena radi soudeležbe v prevratnih nakanah na 6 let težke ječe. Tej ženski pa v zaporu nikakor ne ugaja. Na vsak način bi se rada izmuznila. Sedaj je pričela z odklanjanjem hrane. Pri tem je tako oslabela, da bo najbrže v kratkem umrla.

Mrtič rešen — pogrebci pa ponesrečili. Nedavno se je vršil v bližini mesta Chicago pogreb. Sprevod, ki je krenil proti cerkvi, je moral preko železniških tračnic. V istem hipu je pridrdral ekspresni vlak in zdobil 10 ljudi. Vozu z mrtičem se ni ničesar zgodilo.

Gospodarstvo.

Kaj nas uči letošnja trgatav?

Letošnja trgatav je vinogradnike vsestransko zadovoljila. Pridelali so izobno kapljico. In tudi v kvantitativnem oziru — kar spočetka ni bilo pričakovati — je bila vinska letina 1. 1921 nad vse pričakovanje dobro. Letošnje vinske mošte so vinogradniki prodali po 19 do 20 K izpod preše. — Samozasebi je razumljivo, da so kupci plačevali mošte sorazmerno po sladkorih stopnjah. V naslednjih tednih so se nakupovalne cene že nekoliko dvignile. Plačevali so novi pridelavci po 21–24 K in za boljše, sortirano blago celo 26–28–30 in še več K. Zaenkrat je vinska trgovina nekoliko zaspala. Vzroki tega mrtvila tičijo v manjkostnem izvozu v inozemstvo, padanju valut in razmeroma večjih potrebah inozemskega konzuma.

Letošnja prvovrstna letina je v marsikaterih vinarskih okoliših vzpodbudila vinogradnike k — rigolanju. Ne mislimo se v teh vrsticah baviti z rigolanjem samim, pač pa bi nasvetovali vinogradnikom kolikor mogoče čistih in ne mešanih nasadov. Počimisliti je treba, da, ako hočemo uspešno tekmovali z drugimi vinorodnimi deželami, moramo sloves naših vinskih gričev vzdrževati samo s sortiranimi vini na višini ugleda. V naših vinarskih okoliših snujejo podjetni vinogradniki proizvajalne in vnovčevalne vinarske zadrage. Te zadrage bodo pa samo takrat premagovale konkurenco privatnih mešetarjev in vinskih trgovcev, če bodo zadrugarji postavljali v svoje zadrage kleti prvovrstne in predvsem sortirane vina.

Vinogradniki so se letos lahko že prepričali, da je sortirano blago našo več odjemalcev in tudi višje cene.

nego nesortirana vina. Kaj sledi iz tega? Na vsak način bodo morali v bodoče razmišljati tisti vinogradniki, ki svojega pridelka niso sortirali, o potrebi sortiranja. Priznati moramo, da je sortiranje v mešanih nasadih težje izvedljivo, razen tega pa še združeno z zamudo in nekoliko večjimi stroški za delavske moči.

Napolnjevanje zrelih vin v steklenice je revnemu vinogradniku radi pomankanja potrebnih kletarskih potrebščin itd. skoraj nemogoče. S časom si bodo novo osnovane zadrage nabavile steklenice, zamaške, kletarske aparate, precejalnike itd. in v zadržanih kletah bodo izkušeni strokovnjaki veliko lažje ravnali z vini nego posamezniki, katerim manjka običajno strokovno znanje. Vinogradniki bodo pa zadrugam ustregli le s sortiranimi vini. Početki vinarskih zadrug, kakor n. pr. „Ljutomerčan“, ki se je nedavno ustanovila v središki okolici, so se sicer skromni, toda imena podjetnih in agilnih ustanoviteljev nam jamčijo, da bo omenjena zadruga s časom še prav dobro uspevala. Dandanes, ko rastejo zahteve konzumentov po sortiranih, stekleničnih vinih in ko vin. zadrage v tem oziru obetajo rešitev tega vprašanja, je bolj kot kdaj prej potrebno, da vinogradniki prihodnjo pomlad ne pozabijo vrednosti sortiranih vin. Kjerkoli je mogoče, povsod upoštevajte praktičen pomen čistih nasadov in na ta način olajšajte sortiranja vin.

Kaj moramo pri rigolanju upoštevati? Vinogradniki so ponekod že pridno pričeli rigolati. Rigolanje v močno zmrzli zemlji ni priporočljivo. Snega naj nikdo ne zagrne v jarkih; najboljša je, če se, a vrže nazaj, na zrigolane grebene. Istotako se naj skrbno izbere globoko vkoreninjen plevel, osobito korenitje slaka, lapuha osata itd. Korenitja in ostankov starih trsov naj se ne pušča v zemlji: treba ga je vreči na zrigolano ozemlje. To pa radi uničevanja trne uši in plesnivosti korenin. Rigolati je treba najmanj 60 in k večjemu 80 cm globoko. Kulturna, t. j. gornja rodovitna plast mora priti tje, kjer se pozneje razprostirajo vznožne korenine nasajenih trt. Jarki naj bodo široki 1 meter. V močno nagnjenih legah se naj napravi gornjo steno jarka čim višjo, ker se le na ta način doseže predvideno debelost zrahljane zemске plasti. V manj nagnjenih legah to ni potrebno. Pri rigolanju v nagnjenih legah je važno, da je dno jarka nagnjeno napram hribu. Na ta način dosežemo nekake stopnice, ki zabranjujejo plezanje zrahljane plasti. Nikakor pa ne sme ležati zrahljana zemlja na dnu ki poteka vzporedno s padcem zemске površine. V nagnjenih legah naj se z rigolanjem prične na spodnjem koncu zemljišča. S tem si pospešimo in olajšamo delo. Zadnji jarek na gornjem koncu zasujemo z zemljo, ki jo odvzamemo tik za vinogradom ležečemu zemljišču. V slučajih, kjer pa to ni mogoče, pa z zemljo iz prvega jarka, katero je treba spraviti na gornji del zemljišča. V izmognjenih zemljah, ki si niso odpočile, ali pa, ako jih nismo zboljšali s pomočjo zelenega gnojenja itd. je priporočljiva enkratna gnojitev s fosforovo kislino, katero dajemo v obliki 12–15 met, stotov Tomaževe moke. Ta množina je preračunana na 1 ha. To umetno gnojilo je treba z zrahljano zemljo temeljito pomešati.

Ako sodi tečejo ali premačejo si belijo naši gospodarji glave, kaj naj store; da odpomorejo tej nevolji, posebno če mahanje z lojem nič ne pomaga. V takih slučajih pomore le „kit za sode“, ki si ga vsak vinogradnik, ahko doma naredi na sledeči način: Vzame se 6 delov dobrega loja (6 dkg ali za večjo množino 30 dkg ali 60 dkg) in 1 del (1 dkg ali za večjo množino 5 dkg ali 10 dkg) pristnega, čistega čebelnega voska. To se dene skupaj v primerno posodo in se na ognju razpusti. Tej raztopini se pride ne toliko na drobno, fino sito presejanega pepela (ne od premoga) da postane precej gosta. Sedaj deni posodo na hladen prostor in ko se toliko ohladi da zmes lahko zgneteš med rokami, naredi po 10 cm dolge, za palec debele okrogle palčke, katere shranj na suhem, zračnem prostoru. Ker se palčke vtrdijo, se morajo pred uporabo med prsti tako dolgo mečati in gnesti, da zopet postanejo meh-

ka. Spranje in razpokline, iz katerih sod teče dobro obrisi, da bodo suhe, potem pa s tem mehkim kitom hitro zamaži luknje.

Blajenje vina. Ker je bilo letos zdravo negnilo grozdje, se bo le redko kdaj pripetilo, da bo belo vino imelo „visoko barvo“. Vendar pa se najde ta in tam taka kapljica. Tako vino se mora pretočiti v močno zažveplano sod. Pri tem delu se naj pazi, da pride kolikor mogoče malo zrakom v dotiko. S pipe naj teče v debelem surku in škafi se naj hitro praznijo v zato pripravljeni sod, ki se mora skrbno dopolniti in dobro zabiti, da ne pride zrak do vina. Spomladi se to vino še enkrat pretoči na isti način, toda v manje zažveplani sod.

Zemeljska vlaga je za dobro prežimovanje gorice največjega pomena in ker letos od mesca julija ni več deževalo, so se vinogradniki nad zadnjim izdatnim dežjem in snegom razveselili, ker je suha zemlja dobila potrebno vlago. Napila se je mokrote in ker je tudi rožje dobro dozorelo se ni bati normalne zime in mraza.

Cene vinu se dvigajo. Iz Ljubljane in ostale Kranjske je dospelo pretekli teden mnogo kupcev v Haloze, Slovenske in Ljutomerske gorice. Tudi gostilničarji iz Dravske, Saleške in Meziške doline pridno nakupujejo v naših krajih. Cene so v zadnjem tednu poskočile za 1-2 K pri litru.

Članom Kmetijske družbe za Slovenijo naznanjamo, da je plačati članarino pri podružnicah najpozneje do 31. marca 1922. Poročilo „Kmetovalca“, da morajo udje podružnic oziroma Kmetijske plačati članarino za 1. 1922 najkasneje do 15. januarja 1922 je netočno. „Kmetovalec“ je ravno radi tega to pisal, ker Kmet. družba želi, da bi udje že ob začetku leta vplačali članarino. „Kmetovalca“ se namreč tiska samo toliko izvodov, koliko članov je pravočasno vplačalo letno članarino. Pozivamo naše člane Kmetijskih podružnic, da torej čimprej vplačajo letnino za 1. 1922.

Zganje iz tropin. Cefudi se grozdje še tako dobro izpreša, ostane še vendar nekaj sladkorja v tropinah, ki začne vreti in se pretvarjati v alkohol. Da se ta alkohol ne izgubi, denojo naši kmetovalci tropine takoj po prešljanju v polovnjake ali v kako drugo posodo (tudi v cementne jame), koder se dobro poteptajo in naphejo in potem zavečijo, da ne more alkohol izpuhtevati. Mnogi pokrijejo tudi tropine s papirjem ali trsnim listjem in še zamažejo z debelo plastjo ilovice. Pri tem je treba paziti, da se spranje, ki nastajajo vsled sušenja ilovice in radi pritiska odhajajoče oglenčeve kisline, zopet dobro zamašijo. Alkoholno vrenje tropin je končano po preteku 6-8 tednov in tropine so zrele za žganje. Kako se žge, ve vsak, omenili bi samo, da ni posebno koristno, ako pustijo naši kmetovalci „plaviž“ predolgo teči, ker je boleta predraga. Žganje, ki se dobi iz tega plaviža, še ne plača izgubljenih dragih ur. Prežganje in posušene tropine se dobro krmijo za svinje, goved in celo za konje. Posebno letos, ko primanjkuje krme, se naj porabijo za živalsko hrano. V Nemčiji stane kilogram suhih tropin 30-40 v. vroči podliv, to je tekočina, s katero so se zalile tropine, da se ne prismođe, vlivajo mnogi nemški vinogradniki, ki izkoriščajo vsako gospodarsko snov do zadnjega, v odprte polovnjake ali kadi, v katere so na gosto vtaknili brezove vejice in šibice. Ko se ta podliv ohladi, se izkristalizira iz vroče tekočine na šibicah vinski kamen (Weinstein), ki je dandanes precej v ceni. Kilogram stane 20-25 K. Šibice se potem z lesenim kladivom potolčejo, da spravimo od njih vinski kamen. Umni in skrbni gospodarji pazijo na vsak vinar, da ne gre v izgubo. Letošnje tropine je vredno žgati ker dajo od kolla 3-4 l žganja. Cena tropinskemu žganju je 70-90 K za 1 liter.

Cebelarstva podružnica v Prvenah bo imela dne 18. decembra ob 2. uri popoldne pri čebelarju Fr. Zelniku občni zbor. Zraven bomo še imeli nekaj podružnega in zanimivega. Čebelarji pridite in še pridobite več novih članov.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 2. dec. 1921, se je pripeljalo 52 prašičev. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči, 4 tedne stari komad 100-120 K, 5-6 tednov 180-200 K, 6-8 tednov 400-450 K, 5-6 mesecev stari 600-800 K, 8-10 mesecev 1400-1800 K, 1 leto stari 2000-2200 K. Pol pitane svinje 1 kg mrtve teže 32-34 K, Plemenske svinje 1 kg žive teže 26-28 K.

Cene hrvaške živine. Poročilo zadnjega sejma v Zagrebu: voli po 16 do 18 K kg. žive teže, telice 22-24 K, krave 8-14 K, teleta 22-24 K, prvovrstne svinje 42-54 K, drugovrstne 36-42 K. Seno so kupovali v Zagrebu po 650-900 K 100 kg, slamo pa po 350-400 K.

Živinske cene v Nemčiji. (Za 50 kg žive vage): goveja živina 250 do 12.000 mark, teleta 400-13.000 mark, ovce 300-750 mark, svinje 1000 do 2000 mark. Te cene se pač morajo razumeti od najnižje do najvišje vrste.

Trgovina s poljskimi pridelki. Sedaj, ko je pritisnila zima, je postalo povpraševanje po poljskih pridelkih živahnejše na naših žitnih trgih. Pšenico plačujejo po 1350 do 1360, moko nularico pa po 1900 K. Povpraševanje po stari koruzi je zelo veliko in jo plačujejo po 1100 K. Nova koruza se kupuje za one kraje v naši državi, ki za letos niso pridelali dovolj prehrane in se plačuje po 1020 do 1030 K. Poljskih pridelkov se izvažajo zadnji čas zelo malo. Krivda slabega izvoza je znatni padec čehoslovaške in avstrijske krone.

Cene nekaterim kmet. pridelkom v Mariboru. Krompir 4 K 1 kg, repa 3 K, zelje 10 K, ajdovo pšeno 24 K (liter), jabolka 15-20 K 1 kg.

Razlike v cenah. Ptuj je dolgo časa slovel kot mesto, v katerem se je po ceni živelo. Ptujčanom so zavidali špeh, ki ga vozijo špeharji na sejem, in pravili so, da se nam mast mastnih puranov cedi po ustih. Ti „mastni“ časi pa so že zdavnaj minili. Navedemo nekatere cene lanskega in letošnjega leta. Mleko lani 4 K 1 liter, letos 8 K, jajca 2 K, sedaj 1 do 10 K, krompir 1 kg 1.60 K, zdaj 4 K, mast 45 do 50 K, sedaj 94 K, kisló zelje K 3.20, sedaj 20 K, luk venec 8 K, letos 20-24 K, vrhnja lonček 3 K, sedaj 18 K, ravno tako sir. Surovo maslo 60 do 100 K, fižol pint 3-4 K, a sedaj 14 K, zeljnata glava 1 K, zdaj 16 K, repe 4 za 1 K, sedaj ena 1-2 K. Podražila se je tudi povrtina; endivija lani 1 K, letos 8-10 K.

Hmelj. Od našega zadnjega poročila se na hmeljskem trgu v Zalcu ni dosti spremenilo, kajti kupilo oz. prodalo se je le malo hmelja. Cene so se gibale med 5000-6000 za 50 kg. V Franciji so pošle vse zaloge hmelja. Povprašanje po hmelju manjvredne kakovosti je malenkostno.

Lesna trgovina. Izvoz lesa iz naše države je zadnji čas zopet znatno oživel. Živahna lesna izvozna trgovina vpliva tudi na cene našega lesa, ki so se začele dvigati. Zima je pritisnila na Italijane, ki so se začeli toplo zanimati za naša drva. Italijani plačujejo naša drva za kurjavo za vagon postavno postaja odpošiljanja 5000-6000 K. V Italijo se tudi izvažajo velike množine našega bukovega in stavbenega lesa. Pri izvozu mehkega lesa v Italijo nam znatno konkurirajo Nemci in Avstrijci. Francozi in Angleži se zanimajo za naš fini hrastov stavbni les. Čehoslovaška valuta se vedno dviga, radi tega tudi pada konkurenca čehoslovaških lesnih cen. Čehoslovaki skoro ne morejo več izvažati svojega lesa v državo s slabo valuto, ker je nemški, avstrijski in naš les veliko ceneji. Dokler bo čehoslovaška valuta tako visoka, naša pa nizka, bomo vedno lahko konkurirali s čehoslovaškim lesom, ki je dokaj opasen nasprotnik naše lesne trgovine. Iz razlogov dvigavanja čehoslovaške valute je oživel naš izvoz lesa.

Nove 20 dinarske bankovce nam je poslala Amerika in sicer 100.000 komadov, Komisija, ki je prevzela te bankovce, se je izrazila, da so zelo dobro izdelani. Nove novčanice bodo kmalu predane prometu.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 273-274 naših K. Za 100 avstr. kron je plačati 3.70-3.90, za 100 čehoslovaških kron 305-306, za 100 nemških mark 131-132, za 100 laških lir

1140-1145 naših K. V Curihu notira naš dinar 180. Od zadnjega poročila je vrednost našega denarja padla za 8 točk.

Dopisi.

Maribor. Sv. Elizabeta, mati ubožcev, mladinska igra s petjem v 3. dejanjih se ponovi v nedeljo, 11. decembra ob 3. uri popoldne v Narodnem domu. Sodeluje krčevinska godba. Ker so dohodki namenjeni za revne otroke krčevinske šole, se preplačila hvaležno sprejemajo. Predprodaja vstopnic pri samostanskem vratarju. K obilni udeležbi vabi Mladeniška Mar. družba.

Hoče. Dne 4. decembra je bila tukaj seja članov posojilnice. Poročevalac je povedal, kolikoj je posojilnica dolžna Eskomptni banki, kolikoj ima vojnega posojila itd. Nato je prišel prejšnji predsednik g. Paul Vernik s potrdilom, da so: on in g. Rotner iz Hoče, g. Tomažič iz Fram, g. Domadenik iz Zg. Hoče, plačali Eskomptni banki 60.000 K. Zahtevali so pa, da bi naj vsi udi, kateri so že svojo posojilo plačali, še enkrat plačali 1200 K, da bi oni dobili svoj denar nazaj. Seveda je hotel sedanjí predsednik g. Jože Pfeifer odstopiti, Vojnega posojila so dali 50.000 kron, seveda brez vrednosti udov. Dva nemška učitelja iz Hoče, katera sta bila poprej tajnika posojilnice (sedaj sta oba v Nem. Avstriji), sta si še pred preobratom izposodila velike svote denarja. Nek bivši učitelj iz Zg. Hoče ima tudi precejšnjo svoto dolga. Kdo naj te dolgove plača? Naj bi jih mi? Ne! Mi plačamo samo to, kar smo dolžni z obrestmi. Po preobratu so poslali 200.000 kron v Gradec, ker so mislili, da bode denar tankaj najbolj na varnem, seveda bi jim sedaj graška rajleizenovka poslala denar nazaj; pa v avstr. valuti, pri tem bi pa imela posojilnica v Hočah velikanski primanjkljaj ali deficit. Mi pa pravimo: sedaj naj plača bivši nemški in samostojni predsednik posojilnice Paul Vernik in tista dva učitelja, katera sta tajnikovala in tako spretno vodila posojilnico.

Tinje. Tu razsaja v Turški vasi legar — že je zahteval štiri žrtve — pa se še borijo tri mlada bitja s smrtjo.

Cven. Pri nas ima liberalce Rajh Joško lov v najemu za 2000 kron, dočim bi drugi ljubitelji lova plačali 25.000 K, a Samostojneži so zato, da obdrži lov Rajh Joško, ker jim da včasih kako kupico vina. Izvrstni gospodarji, kaj ne? Naš rihtar Drašek se tožari in hodi pridno po sodnijah, sicer pa je veren sluga Rajh Joška, brez kojega dovoljenja niti kihnit ne upa. Našemu nadučitelju in njegovi „milostljivi“ je liberalna politika in zabavni večeri pri Rajh Jošku bolj pri srcu ko šola. Imamo trirazrednico, a poučuje se samo v enem razredu. Tako izgleda skrb liberalcev za izobrazbo ljudstva. Pri volitvah v krajni šolski svet je zmagala naša stranka, a liberalci bi radi volitve ovrgli. Baje skuša nadzornik Koropec ugoditi našim liberalcem, pa ne bo šlo.

Iz laškega okraja. Pesniki so opevali Savo; saj je Sava največja reka v Sloveniji, delala je mejo med Kranjsko in Stajersko. Po ustanovitvi Jugoslavije je seveda to minulo, ker ni bilo več Kranjske in Stajerske. Stranke, katere so sedaj na vladi, so si zopet zazelele Kranjsko in Stajersko na zaj: izmislili so si ljubljansko in mariborsko oblast. Toliko opevana Sava ne bo na načrtu vladinovec več mejna reka. To vlogo naj prevzame — saj tako so nekateri predlagali — Gračnica, ki izvira pri Planini in se izliva blizu Rimskih Toplic ne v mor je ampak v Savinjo. Nameravali so obdono Loko odtrgati od laškega okrožja in prideliti ljubljanski oblasti. Se daj pa je predložen nov načrt. Meja se naj pomakne proti severu, mogoče bi prišla kot mejna reka v poštev Lahomnica, ki se izteka pri Marija Gradu v Savinjo, pa ker je bila žalibog letos več mesecev skoraj suha, tako, da so obstali ob njej večinoma vsi mlini, so se vladni gospodje premislili in tako bo meja po suhem, tako, da se obdono Sv. Rupert odtrga od laškega okraja in ostane pod Stajersko mi vsi drugi pa postanemo Kranjci. Samostojneži so izdali oklice na ljudstvo, naj ugovarja proti delitvi Stajerske.

Gospodje, župice, katero ste zvarili, boste srebali sami. Pri prihodnjih volitvah bomo vas in vašo razdelitev poslali med staro šaro.

Pišec. Velemožni posl. in podpredsednik parlamenta je še povrh sekvester na jednom veleposestvu. Za to trdapolno delo dobi mastno plačo in uživa razne dobrote pri oddaji krme itd. pa upošteva le popolnoma poslušne samostojneže. Ali ni to korupcija? Kaj bi rekel gospod Urek, če bi kateri poslanec SLS bil sekvester?

Brežice. V celem Posavju se nestrpno pričakuje, da bo gostobesedni poslanec in sekvester Urek v „Kmetijskem listu“ pojasnil razloge, kateri so privedli tajnika Samostojne Znunderla do tega, da je izstopil iz stranke in pristopil v drugo stranko — za Znunderlom bodo šli drugi in kmalu bodo ostali v Samostojni le voditelji, ki so s stavbo novih hiš, nakupom veleposestev itd. že izvojevali — staro pravdo.

Kaj vse lahko opraviš v tajništvu Slovenske ljudske stranke?

Vsak somišljenik ali somišljenica naše krščanske slovenske stranke dobi v tajništvih v Mariboru ali Celju brezplačno pojasnila ali navodila v teh-le zadevah:

Prošnje za oprostitev, skrajšani rok službovanja ali dopust, potem glede oddaje konj, vozov itd.

2. V davčnih zadevah: prizive in pritožbe, napovedi itd.

3. V pravnih ali sporu in zadevah daje po pravnih strokovajkih potrebna pojasnila.

4. V zadevi zavarovanja proti požaru oskrbi vse potrebno pri najbolj slovenski zavarovalnici, t. pri Vzajemni. Če ste zavarovani pri kakih tuji družbi, Vam priporočamo, da lahko odstopite ali zvišate pri domači zavarovalnici.

5. Tajništva posredujejo pri civilnih in vojaških oblastih.

6. Sporočajo našim gg. po aneem želje in zahteve naših ljudi.

7. Daje pojasnila glede shodov in organizacij, govornikov itd.

Vsak, kdor se obrača do tajništva pismeno, naj priloži znamke za odgovor. Naslov: Tajništvo Slov. ljudske stranke, Maribor, Cirilova tiskarna, I. nadstropje; v Celju pa Tajništvo SLS, Beli vol.

Kaj se bo predavalo na tečajih?

Letošnjo zimo priredimo v marib. okrožju za naše može, mladenice in dekleta celo vrste nadaljevalnih šol, takozvanih podučnih tečajev po vseh dekanijah oziroma okrajih. Posebno se bo na teh enodnevnih šolah podučevalo naše ljudi o najvažnejših zadevah današnjega časa: o državnem gospodarstvu, o davkih (posebno o dohodnih), kako se sestavi napoved, in kako se pišejo prizivi, kaj je posebno važno za župane in člane občinskih odborov ter naših političnih, izobraževalnih in gospodarskih organizacij. Predavajo govorniki in strokovnjaki iz Maribora. Prosimo vse zainteresirane zavežne našince, da poskrbijo za obilno udeležbo teh kratkih nadejnih šol. Začetek tečajev bo povsod ob 8. uri zjutraj.

Novi koledarji. V Cirilovi tiskarni v Mariboru sta izšla sledeča koledarja: „Pisarniški skladni koledar“ za leto 1922 in stane brez poštne 20 K, nadalje „Mač stenski koledar“ za leto 1922, nalepljen na karton in stane brez poštne 5 K. „Koledarček Kmetijske zveze“ z bogato vsebino se dobi v Tajništvu Kmetijske zveze v Cirilovi tiskarni in v Tajništvu Kmetijske zveze ali SLS v Celju hotel „Beli vol“ in stane lično vezan 18 K. Izšel je tudi „Planinski koledar“, pripraven zlasti za hribolazce in se naroča pri Bruno Rotter. Maribor, Krekova ulica 5-L. Stane 5 din. ali 20 K, po pošti 21 K in 20 vin.

Vsem uradom in pisarnam! Raznovrstne pisarniške potrebšrine kot papir, fini kancelijski in konceptni, mapice, kasete, ovojni papir, šrnilo, peresa, svinčnike, radirke, ravnila, vse raznovrstne tiskovine za župne in občinske urade, za šolska vodstva, krajne šolske svete, za zasebne pisane itd. kupite najceneje v tiskarni sv. Cirila v Mariboru!

Srbohrvaščina.

Priloga se akademsko izobražen, večleten učitelj srbohrvaščine kot učitelj, korespondent (z najstrožjo diskretnostjo) ter prevajalec iz srbohrvaščine in v srbohrvaščino. Dela doma ter g'e tudi v okolico. Naslov in podrobnosti se izve iz prijavitelji pri Br. Rotter, Cirilova tiskarna, Maribor.

Dr. M. Podlesnik

bivši mnogoletni okrožni zdravnik ordinira od 1. decembra naprej vsaki dan od pol 2 do 3. ure, ob nedeljah in praznikih od 9. do 11. ure v Aškercevi, poprej Carnerjevi ulici št. 9. I. nistr. Maribor. 1—804

Jabolčno in hrusove divjake.

za razpisil v drevesnice, enoletne, vgojane iz pristnih lesnikovih pešk, jameno uskušene od karvare in listne ušice. Na razpolago za pomladansko razpošiljanje pri takojšnji naročbi. 1. izbira 50—60 cm visoki 100 komadov K 250. 2. izbira 80—90 cm visoki 100 komadov K 200. Hruske 25 odstotkov višje. Pri odjavi nad 1000 komadov 10 odstotkov popusta. Poročilo slovensko privatno drevesničarsko podjetje „Drevesnica“, Iva Dolinšek, št. 11—Valonje. Vred pomankanja sadnega semena grozi druge leto po manjšanje dobrih sadnih divjakov in velikih višje cene. 809

UGODNOSTI:

Žičnate žimnice (Drahteinsatz) K 365, 3 delna afrik-žimnica K 940, 1 komad konjske plahte, impregnirane 120 do 160 cm dolge in 200 cm široke K 500 do K 600, cajn-hlače K 120 do K 260, obleke za dečke 3 do 9 let K 240 do K 340, obleke za dekleta iz barhenta za 3 do 14 let stare od K 54 do L 220, srajce, spodnje hlače, predpasnike in manufakturno blago vsake vrste pri

ALOJZIJ GNIŠEK,

Maribor, Glavni trg.

Za cerkev krasna svetilnica za večno luč se poceni prodaja pri Karolu Tratnik, specialista v izdelovanju cerkvenega orodja v Mariboru, Orožnova ulica 3. 673

Lepo posestvo se

prodaja pod jako ugodnimi pogoji. posestvo je eno uro od Maribora. Naslov v upravnstvu lista. 672

Kolarskega in sedlarkega

učencev pošten hataršev sprejemem. Opoldenska hrana pri meni. Slove pa plačam za uro 3 K, v drugem učnem letu sa uro 4 K v tretjem pa do 6 K. Stanovanja bi ne mogel dati. Natančnejši pogoji po dogovor. Franjo Pergler, tovarnar v Mariboru, Mlinška ulica št. 44. 2—2 785

Zaloga**zimskega perila**

in vseh vrst manufakturnega blaga.

Franjo Majer, Maribor,

2—2 Glavni trg 9. 798

Harmonij

dobro ohranjena se kupi. Ponudba na I. K. pošta Mladinske. 801

Bencin-motor

prevozni in mistilice, zelo rabljeno je na prodaj pri I. Zigart, pošta Slivnica pri Mariboru. 2—2 799

Cepilene trte

vseh boljših vrst in tudi necepljene šmarice, se dobi zopet pri Antonu Slodnjak, trtnar, p. Juršinci pri Puja. 2—10 800

Pozor!

Zenska 10 let stara, izurjena v vseh strokah gospodinjstva in gospodarstva deli primerno službo v županijski ali na kmetijo. Naslov v upravi lista. 2—2 797

OBLEKO.

Priloga se linejše. Točno in solidno delo. Dobro blago. Ceneje kakor kjerkoli, samo pri: Alojzija Arbeiter v Mariboru Dravska ulica št. 15 (pri starem mostu) 831

Učenec krepak, poštenega značaja, ki ima veselje do trgovine se sprema takoj v trgovini z mešanico blagom in lesom, Frau, Drobnič, Laška. 808

Vila, nova s kletjo in gospodarskim postopjem ter s ovm orolom zemlje, primerno za katkega posojilnika, v mlesu mesta na Slov. Štajerskem, se radi gmetah rasteer poseti prodaja. Naslov v upravnstvu lista. 1—2 768

Malo posesvo prodaja. Gača k 49, p. Jarenica. 807

Širite naše liste!

Fant star 10 ali 11 let iz katoliške hiše, ki bi v cerkvi stregel in po leti pazel, se sprejme takoj v županijsko. K. Gospodarska ulica 50, vrata 6, Maribor. 1—2 803

Zimska suknja

obleka, klobuki vse na moške je na prodaj ali v zameno za živila. Gospodarska ulica 50, vrata 6, Maribor. 809

Kupim takoj vsako množino bukovih in hrastovih drv.

Drva morajo biti vsaj napol suha. Plačam najvišjo ceno. — Cenjene ponudbe na upravo „Slovenskega Gospodarja“ pod šifro „Co et G. 150“. 1—5 805

MEDIĆ, RAKOVČ & ZANKL

d. z o. z. Ljubljana.

Tovarna kemičnih in rudninskih barv ter lakov.

Centrala; Ljubljana. Izvozi: Meraki, Ljubljana. Skladišče: Novi Sad. Telefon 64.

Gospodarska ul. PODRUŽNICA MARIBOR. Solska ulica.

Emajlni laki. Pravi firnež. Barve za pode.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljate, mavec (gips), mastenec (Federweiss), strojno olje, karbolinej, steklarski in mizarjski klej, pleskarski, slikarski in mizarjski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spadajoči predmeti.

„MERAKL“

Lak za pode. — Emajlni lak. Linoleum lak za pode. — Brunoline.

13—558

Ceniki se začasno ne razpošiljajo.

Kmetije Spodnje Štajerske in Kmetijske podružnice!

Podpisani lesni trgovec in stavbenik rabim za leto 1922 več tisoč kubičnih metrov lesa za rudnike (jamski les) ker imam prodano naravnost rudniku, lahko plačam najvišjo ceno. les se mora postaviti na postajo in naložiti v vagon, les plačam takoj ko se naloži in dobim duplikat voznega lista. Za les pa izdelujem tudi stavbe, dam zidarje, tesarje, preskrbim opeko in cement. Za jamski les prevzamem stavbe, izdelujem načrte, ako pa les plačam, ga plačam po najvišji ceni. Les se lahko dobavi celo leto 1922. Kmetije, kateri imate in hočete les prodati po najvišji ceni, pošljite takoj svoje ponudbe s ceno od kubičnega metra v vagon naloženo Vaših postaj in naznate koliko kubičnih metrov ga lahko v letu 1922 oddate.

KOROŠEC DRAGOTIN, lesni trgovec in stavbenik, Braslovče.**Suhe gobe**

inrjene rožičke kupuje trgovina s semeni

SEVER & KOMP. Ljubljana, 10—10 579

Kolarskega pomočnika na svo delo sprejemem. Imam več različnih vozov na prodaj, iste isde njem po naročilu. Izdelovalnica raznih vozov. M. Ložar Dragomelj p. Domžale. 4—4 778

Več lesnih strok.

delavcev stolarjev, strugarjev, mizarjev in parketnega predelavca, ki je vajen vseh parketnih strojev, sprejme v trajno delo podpisana tovarna. V poštev pridejo samo veščini in stalni delavci s dobrimi izkazili. Pismene in ustne priprave, opremljene s natančnimi podatki o družinskih razmerah in dohodanjih zaposlenosti, rojstnem kraju in starost na: REMEC & Co., tovarnoopojunjenega pohišstva, Du plica pri Samniku. 8—3 778

Nagrada 2000 K

tistemu, kder mi preskrbi dobro idečo gostilno v najem. Naslov pove upravnstvu lista. 8—2 798

Kupi se vsaka množina rameneza in beleneza

čebelnega voska.

—8 Ponudbe s vzorci na 758

Dolničar & Richter

tovarna voščilnih izdelkov Ljubljana, Karlovska cesta 2.

Divjačino,

perutnino, jajca, sirovo maslo, kupuje vselej po dnevni ceni Viliem Abt, Maribor, Kej. Karjva ulica 8. 4—4 764

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrirana zadruga z neomejeno zavezo.

Stolna ulica štov. 6.

Obrestuje vloge po 4% in 4 1/4%.

Daje posojila na vknjižbo ali poročstvo.

Stroški so neznatni, ker oskrbi zavod vknjižbo brezplačno.

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica sama.

Za varnost vlog jamči rezervni sklad, naložen v vinogradnem posestvu, v hiši in stavbiščih na najlepšem prostoru v Mariboru. 159

se vsakemu zastoj. — Izbera ogromna, cene čudovito nizke. Veletrgovina in razpošiljalnica R. STERMECKI, Celje št. 300, Slovenija. 6—6 739

Planinski koledar

za leto 1922.

Uredil Frano Kocbek, nadučitelj v Gornjem gradu, založil Brunon Reiter v Mariboru, Krekova ul. 5.

Cena komadu 20 K ali 5 Din., s poštnino 21 K ali 5 Din. 25 para ter se naroči pri založniku v Mariboru.

Velika zaloga UR vsakovrstnih in verižic, prstanov, uhanov, ter jedilnega orodja itd.

Vsa v to stroko spadajoča popravila izvršujem točno in po ceni

Lovo Stojec, Maribor, Jurčičevaul. 8. (Edmund Schmidgasse) 315

Zaloga pohištva**Karol Preis**

Maribor, Gosposka ulica 20

(prej trg. hiša Pirchan.)

Spalnica, jedilnica, gospodarske sobe, klubbarniture, pohištvo iz mehkega lesa, kuhinjsko pohištvo, železno pohištvo, vložki, modroce, stole, posteljno perje, preproge, podoba, zrcala, gradl za modroce, platna, blago za pohištvo, linoleum i. t. d., po izvanredno znižanih cenah. :

Svoboden ogled, vsakdanja vanjska razpošiljatev. Ceniki brezplačno. 881

MOKO ZA OTROKE**Salubra**

1 škatola K 36—

Najboljša hrana za dojenčke!

Zelo oiaakuječe sredstvo za bolne na želodcu, rekonvalescente in osobito za premalo hranjene ter v obče slabe osebe vsake starosti.

DOBI SE POVŠOD.

Tovarna kemičnih predmetov hrane „SALUBRA“ D. D. ZAGREB

Boškovičeva ul. 23, telefon 7-91.

Tvornica: NOVA GRADIŠKA

Najceneje kupiš in : : najbolje : :

v Cirilovi tiskarni v Mariboru

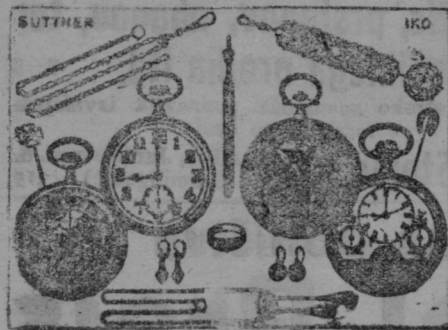
papir kancljski fini in konceptni, pisemski, s lileni (zidani), prešani (krep), mapice, kasete, ovojni papir, vse na različnejše pisarniške pot ebš ine kakor: črnilo, peresa, svinčnike, radirke, ravnila, Molitvenike, rožne vence, svetinjice, trgovske knjige; šolske potrebsčine, razglednice.

Solidno.

Točno.

Vaša želja ^{742a}

imeti res dobro in zanesljivo uro, je izpolnjena, ako si preskrbite uro iz znane urarske tvrdke

SUTTNER.

Prihranite si popravljanja in jezo. **NAJFINEJŠE URE** iz nikla, srebra, tula in zlata i. t. d.

NAROCNE URE. Bogata izbira verižic, prstanov, uhanov, naročnic predmetov iz zlata in srebra vsake 3-20 vrste. — Zahtevajte cenik s slikami od: **Tvorniške tvrdke H. SUTTNER, Ljubljana št. 992.**

Tisoče ljudi v vseh deželah uporabljajo že 25 let prijetno dišeč **Feller-jev „Elsafluid“ kot kosmetikum**

za nego zob, zobnega mesa, glave, kot dodatek k vodi za umivanje, ker je radi svojega antiseptičnega in čistečega osvežujočega delovanja najboljšega učinka. Ravno tako je priljubljen kod krepko blago delujoče in

vrlo prijetno sredstvo za drgnjenje hrbta, rok, nog in celega telesa. Je mnogo močnejši in delujoči nego Francosko žganje in najbolje sredstvo te vrste. Tisoče priznanja! Z zamotom in poštino za vsakogar: 3 dvojnat ali 1 specialna steklenica 48 K.

ZA PRODAJALCE: 12 dvojn. ali 4 spec. steklenice 168 K, 24 dvojn. ali 8 spec. steklenice 280 K, 36 dvojn. ali 12 spec. steklenice 394 K. **POSTNINE PROSTO** na Vašo pošto. Kdor denar naprej, pošlje dobi še popust v naravi.

PRIMOT: Elsa obliž za kurja očesa 5 K in 7-50 K; Elsa mentolni klinčič 12 K; Elsa posipalni prašek 11 K; Pravo Elsa ribjo olje 85 K; Elsa voda za usta 36 K; Elsa kolonska voda 41 K; Elsa šumskimiris 41 K; Glycerin 6 in 30 K; Lysol, Lysoform 30 K; Kineski čaj 3 K; Elsa mrčesni prašek 15 K; Štrup za podgane in miši po 8 in 12 K.

EUGEN V. FELLER, lekarnar, Stubica dol. Hrevaško. ^{741 a}

Plošče za pohištvo!

Priporočam svojo bogato zalogo plošč iz belega in barvanega Carrara marmorja vsem trgovcem pohištva, mizarjem, elektrotehničnim podjetnikom in za spominske plošče. — Plošče oddajam tudi na :-: debelo. :-: ^{2-5 802}

Karel Kociančič in dediči kamnosek, Maribor, Gregorčičeva ul.

Če greš v Maribor

si dobro
zapomni
to-le
številko

16

Glavni
trg,
kajti pri
tvrdki

FRANC MASTEK

kupiš res najceneje, najboljše, sukno, platno, hlačvino, svilene robe, baržun, pliš, plete, odeje, koce, perilo, pletenine, i. t. d. ¹⁻⁷⁰⁰

MARIBORSKA KOČA

na Pohorju

1000 m 1000 m

Planinsko
letovišče v
krasni legi

Najboljša
VINA in
KUHNJA

izprehodi po gozdu

Oskrba celo leto

Priglasitev: trgovina Plinter & Lenard
Aleksandrova cesta 52-54 Telefon 282

Klobuke

zimsko perilo ^{5-5 745}
čevlje, dokolenice (gamaše)
dežnike, dežne plašče
copate, nogavice, torbice
za trg, potov. košare in razno galanterijsko
blago kupite najboljše in po zmerni ceni pri

Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2.

Inserirajte v „Slovenskem Gospodarju“!

Tisk Cirilova tiskarne v Mariboru.

Denarja ni

draginja je velika, zaslužek pa majhen. Kdor hoče z malim trudom gotovo do 100 kron na dan zaslužiti, naj pošlje v pismo svoj nastančen naslov in znamko za odgovor. ⁴⁻⁷⁸¹

Josip Batič, Litija.

Mlin se išče v najem s nekaj zemljiščem. Naslov v upravi lista. ^{3-3 751}

Plačam

boljše kakor povsod
srebrni in zlati denar
Ilgerjev sin
urar v Mariboru, Gosposka ul. 3 ⁷⁵⁵

OKREPI KORENINE

ANDROPOGON

najboljše sredstvo proti izpadanju las in brade razpošilja Baloh & Rosina, Maribor, steklenica 80 Kron. Poština se zaračuna posebej.

OSODRANI INVAZIO

Odvetnik

dr. B. Schaubach

naznanja, da je otvoril svojo pisarno v Slov. Bistrici ⁷⁹⁶
2-3 (v Grilovi hiši).

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Ljudska posojilnica v Celju

pri „Belem volu“

Sprejema **hranilne vloge** in jih obrestuje po 4 % ozir. 4 1/2 % od dneva vloge do dneva dviga.

Posojila daje na vknjižbo, poročstvo in zastavo.

Otvorja trgovske kredite pod zelo ugodnimi pogoji.

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica iz svojega. ⁷⁴⁰

Zadružna gospodarska banka d.d.

Podružnica v Mariboru.

Začasno: Koroška cesta 1/I. — Telefon 311. — Brzjavni: Gospobanka.

Centrala: Ljubljana. **Podružnice:** Djakovo, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. **Ekspozitura:** Bled.

Interesna skupnost z Sveopčo Znanstveno banko d. d. v Zagrebu in njeno podružnico v Karlovcu in Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.

Kapital in rezerve skupno z afilijacijami čez K 50.000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije. ⁵⁸¹

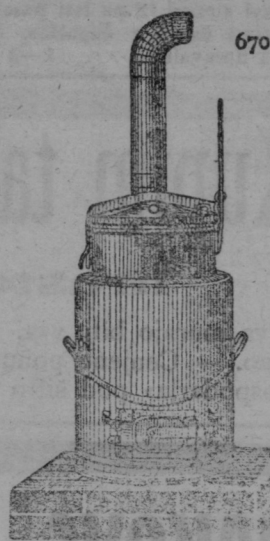
POZOR!

Skladišče poljedeljskih strojev prvovrstnih tovarov kot Umrath & drug, Bubna, Mayfarth & drug, Dunaj, Wichterle & Kowarik, Frostějov, Titania, Wels i. t. d. se nahaja pri tvrdki

IVAN HAJNY, MARIBOR

Aleksandrova cesta 45, nasproti glavnemu kolodvoru ter priporočaj:

vile s pripravo, mlatilnice, žitne čistilne mline, trijerje, ali odbiralnike, slamoreznice za ročni ter pogon na vitel, sadne mline, grozdne mline, stiskalnice, reporeznice, drobilne mline za izdelovanje vsakovrstne moke, koruzne robkarje, manjše vrste komad po K 360—, sesalke in pocinkane cevi, gnojnice črpalke, Sackove pluge, najboljše pocinkane brzoparilnike v velikostih 50 do 200 l, brzoparilne lonce, močno pocinkane kotle za vžidat, pocinkane lonce, mlečne posnemalnice in stroje za meso rezat. Oskrbim tudi prvovrstne slamorezne nože. Popravilo raznovrstnih strojev se izvrši dobro in zanesljivo. Postrežba točna in solidna. Zastopniki se sprejemajo.

NAZNANILO!

Slavnemu občinstvu v Laškem in okolici vljudno naznanjam, da sem preselil svojo

trgovino z mešanim blagom

v lastno hišo pri «Pošti» ter se vsem najboljše priporočam.

Ob enem vljudno naznanjam, da kupujem bukovo oglje ter vse vrste trdih drv in hrastove ter bukove prage (švelarje) ter prosim cenj. ponudbe.

S spoštovanjem

2-3 795 **Rudolf Dergan, trgovec v Laškem.**

Ženski zdravnik in porodničar

Med. univ. dr. France Toplak

bivši večletni sekundarij dež. bolnice v Ljubljani, elève-operator vsučiliške ginekološke in porodniške klinike prof. Pithe v Pragi

ord. od 11-12 in od 2-4 (razv. nedelj in prazn.)

745 **Maribor, Glavni trg 18.** 3-3